

2014

2014-06-28

Utvecklingen av partisympatier 2001-2013: Socialdemokraterna

Per Oleskog Tryggvason
Henrik Oscarsson

Rapport 2014:03
Valforskningsprogrammet
Statsvetenskapliga institutionen Göteborgs Universitet

Utvecklingen av partisympatier 2001-2013: Socialdemokraterna

Inför 2014 års riksdagsval har Valforskningsprogrammet vid Göteborgs universitet sammanställt en serie arbetsrapporter som belyser utvecklingen av de åtta riksdagspartiernas popularitet i befolkningen under perioden 2001-2013. Tabeller och figurer i rapporterna grundar sig på analyser av ett omfattande datamaterial från de årligen återkommande enkätundersökningarna från SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

SOM-undersökningarna genomförs varje höst och bygger alltid på stora statistiska befolkningsurval av folkbokförda i Sverige mellan 16-85 år. Frågor om partisympati finns med i samtliga editioner av SOM-undersökningarna vilket innebär ett osedvanligt stort statistiskt underlag för att närstudera hur partiernas popularitet utvecklats i olika befolkningsgrupper och i grupper med olika politiska preferenser.

Partisympatier i befolkningen inhämtas med hjälp av enkätfrågan "Vilket parti tycker du bäst om idag?". SOM-undersökningarnas ovägda resultat överensstämmer väl med resultaten från den stora partisympatiundersökning som genomförs av Statistiska centralbyrån i november varje år. De rödgröna partierna (Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet) och Sverigedemokraterna tenderar att erhålla lägre skattningar i SOM-mätningarna än i SCB medan Allianspartierna (Centerpartiet, Folkpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna) tenderar att erhålla högre skattningar i SOM-mätningarna än i SCBs partisympatimätning. För en fullständig redogörelse av alla detaljer om SOM-institutets metodik hänvisas till de metodredovisningar och bortfallsanalyser som finns att ladda ned från www.som.gu.se.

Varje partirapport innehåller fyra olika delar (se nedan). Det som redovisas är utvecklingen av partiets opinionsstöd i olika befolkningsgrupper, i grupper med olika inställning i politiska sakfrågor och i grupper med olika grad av politiskt intresse och förtroende samt med skilda bedömningar av den ekonomiska utvecklingen. Avslutningsvis redovisas partiets och partiledarens genomsnittliga popularitetspoäng i utvalda grupper.

Innehåll:

- Social bakgrund s 7
- Sakfrågeåsikter s 29
- Ekonomi och förtroende s 47
- Parti- och ledarpopularitet s 59

Det material som presenteras i dessa rapporter representerar på intet sätt någon fullständig redovisning av SOM-institutets stora databas över svenska folkets samhällsförtroende, fritidsaktiviteter, medievanor, åsikter, värderingar och partisympatier under perioden 1986-2013. Fler sammanställningar samhällstrender finns i publikationerna "Mittfåra & Marginal. SOM-rapport 61" och "Svenska trender 1986-2013" som kan laddas ned från SOM-institutets hemsida.

SOM-institutets data görs tillgängligt för undervisning och forskning via det nationella dataarkivet Svensk Nationell Datatjänst (www.snd.gu.se).

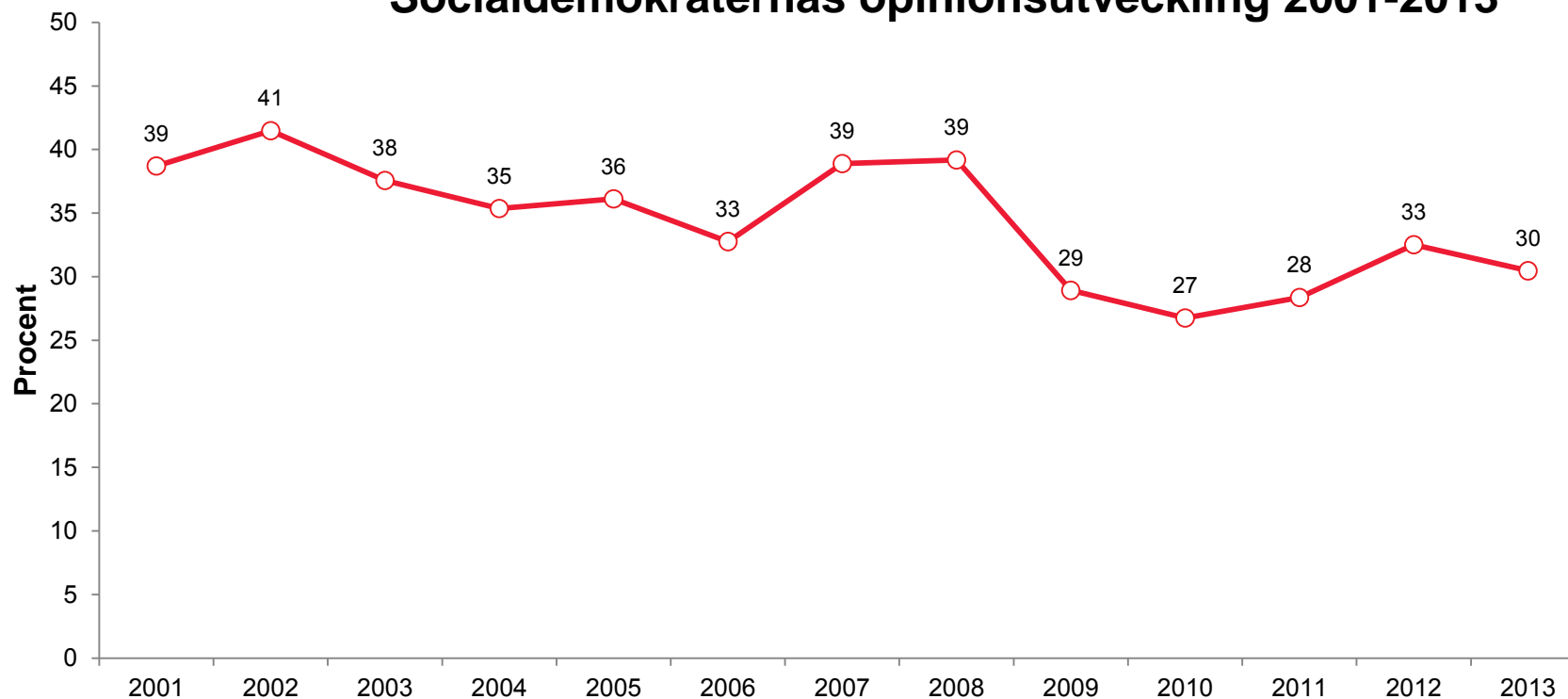
Analyser av utvecklingen av partipreferenser utgör en viktig grund för valforskningens möjligheter att beskriva och förklara varför riksdagsvalen slutar som de gör och varför väljare röstar på de partier de gör. Tabellrapporter av det här slaget fyller också en viktig funktion i samhällsdebatten. Den bidrar till diskussioner om väljare och val som tar utgångspunkt i systematiskt sammanställda fakta om utvecklingen av svenska folkets sympatier. Vår förhoppning är att rapporterna ska komma till stor nytta och leda till många upplysta samtal.

Göteborg den 27 juni 2014

HENRIK EKENGREN OSCARSSON

Professor i statsvetenskap
Valforskningsprogrammet och SOM-institutet
Göteborgs universitet

Socialdemokraternas opinionsutveckling 2001-2013

Kommentar: Grafen visar samtliga riksdagspartier och kategorin övriga partiers opinionsutveckling i de nationella SOM-undersökningarna 2001-2013. Frågan om partisynpaty har ingått i samtliga editioner, men då antalet editioner med tiden blivit allt fler så har antalet svarande succesivt också vuxit i antal. Åren 2001-2008 bestod SOM-undersökningen av två editioner där antalet som uppgav partisynpaty varierat mellan 3 071-3 344. Mellan 2009-2011 bestod SOM-undersökningen av 3 editioner där mellan 4 326-4 482 som uppgav partisynpaty. År 2012 bestod SOM-undersökningen av fyra editioner med 5 836 som uppgav partisynpaty och 2013 bestod SOM-undersökningen av fem editioner med 6 159 personer som uppgav partisynpaty.

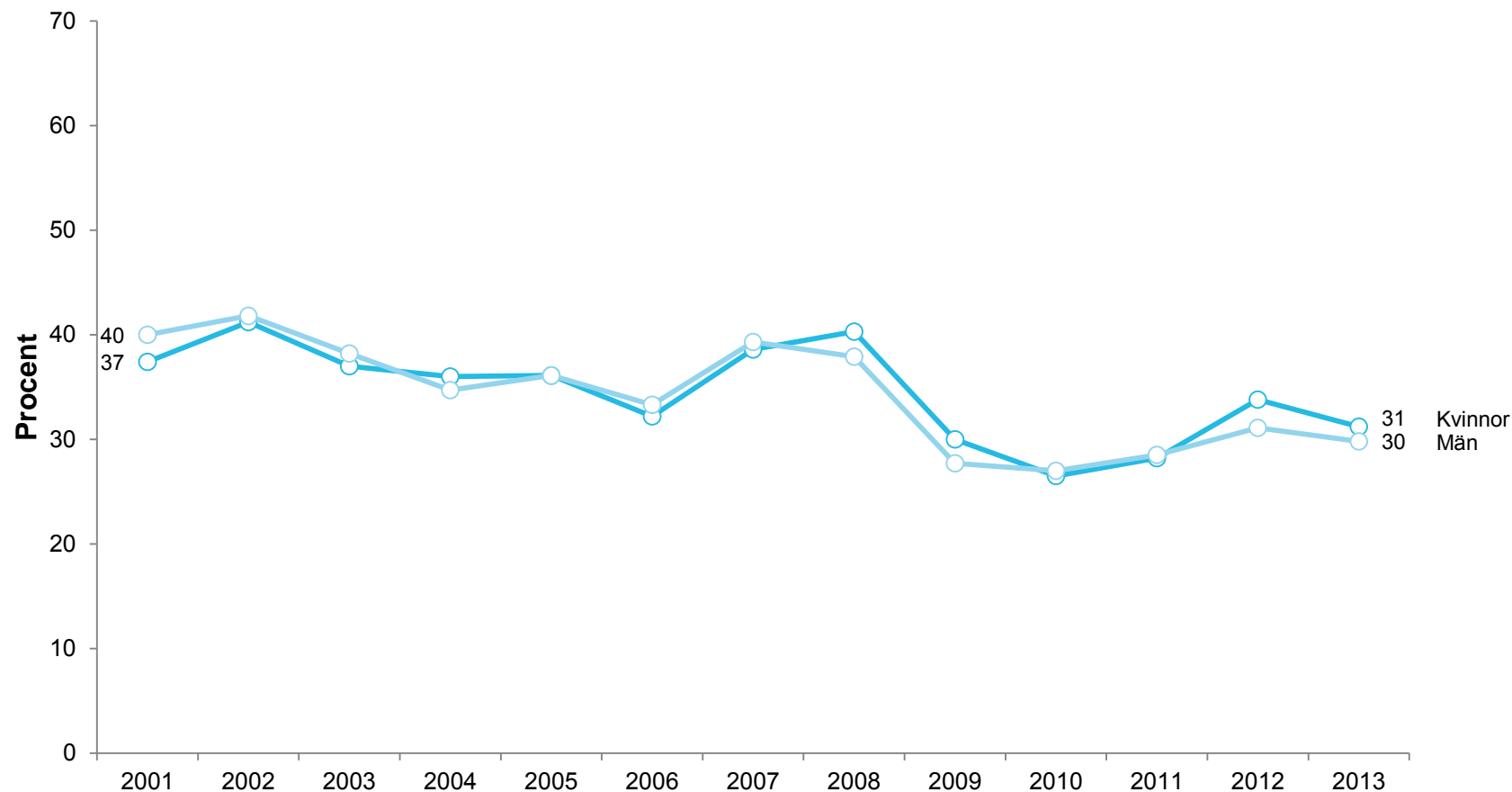
Frågeformulering: "Vilket parti tycker du bäst om idag?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Social bakgrund

Socialdemokraternas opinionsstöd bland män och kvinnor

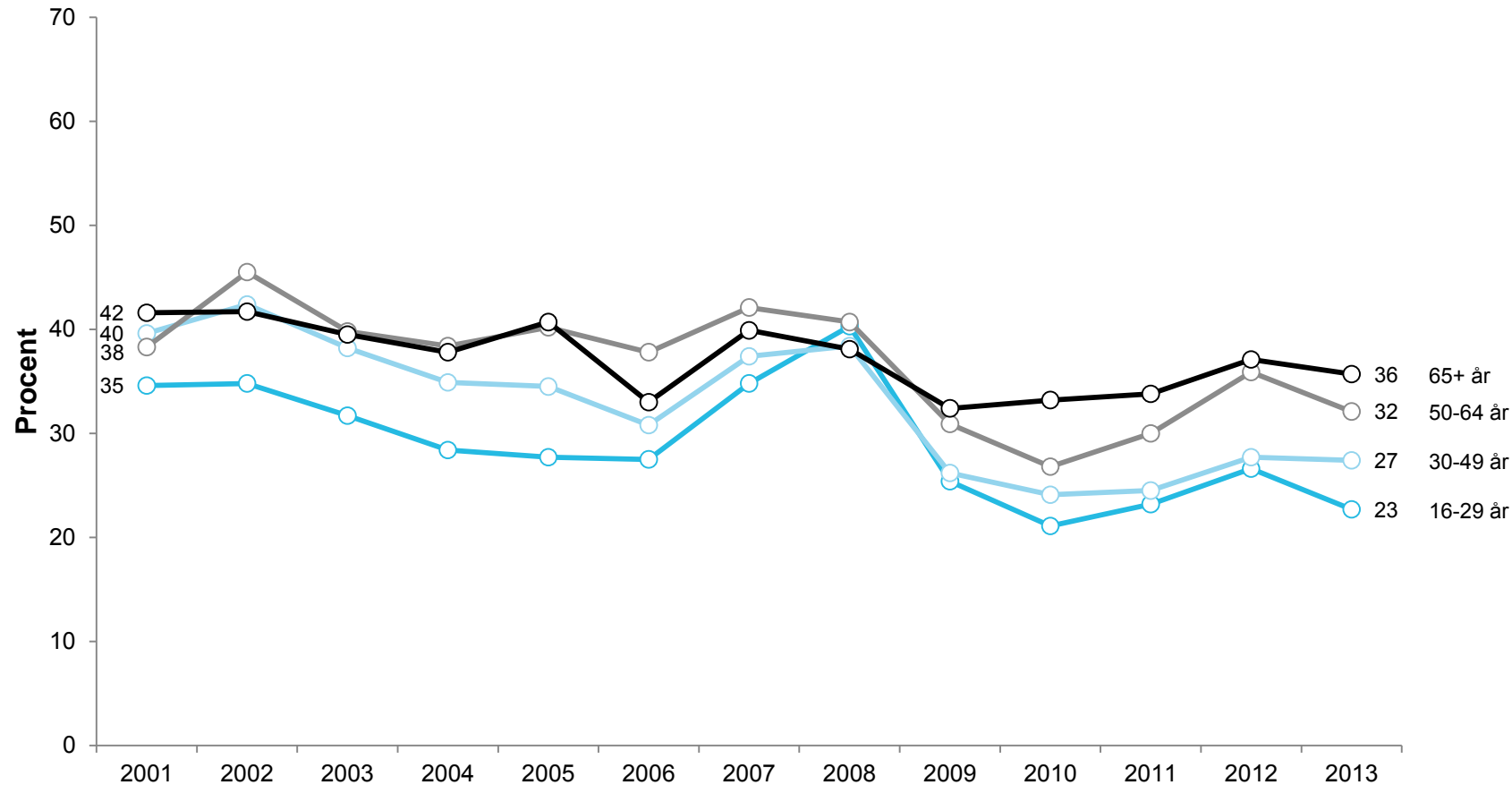
Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd bland män och kvinnor 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och kön ingår i analysen.

Frågeformulering: "Är du kvinna eller man?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd i olika åldersgrupper

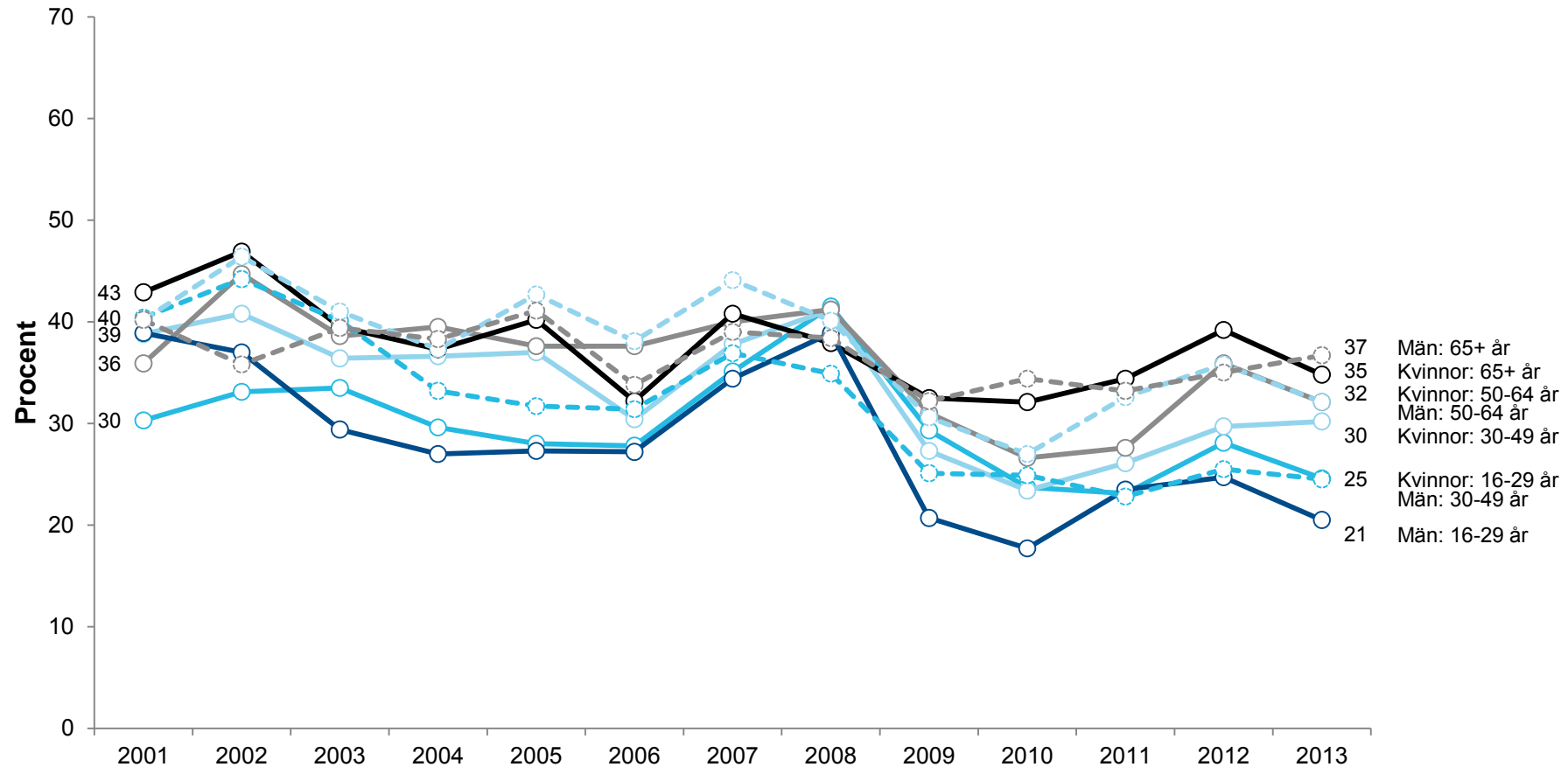

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika åldersgrupper 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och ålder ingår i analysen.

Frågeformulering: "Vilket år är du född?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd i olika åldersgrupper av män och kvinnor

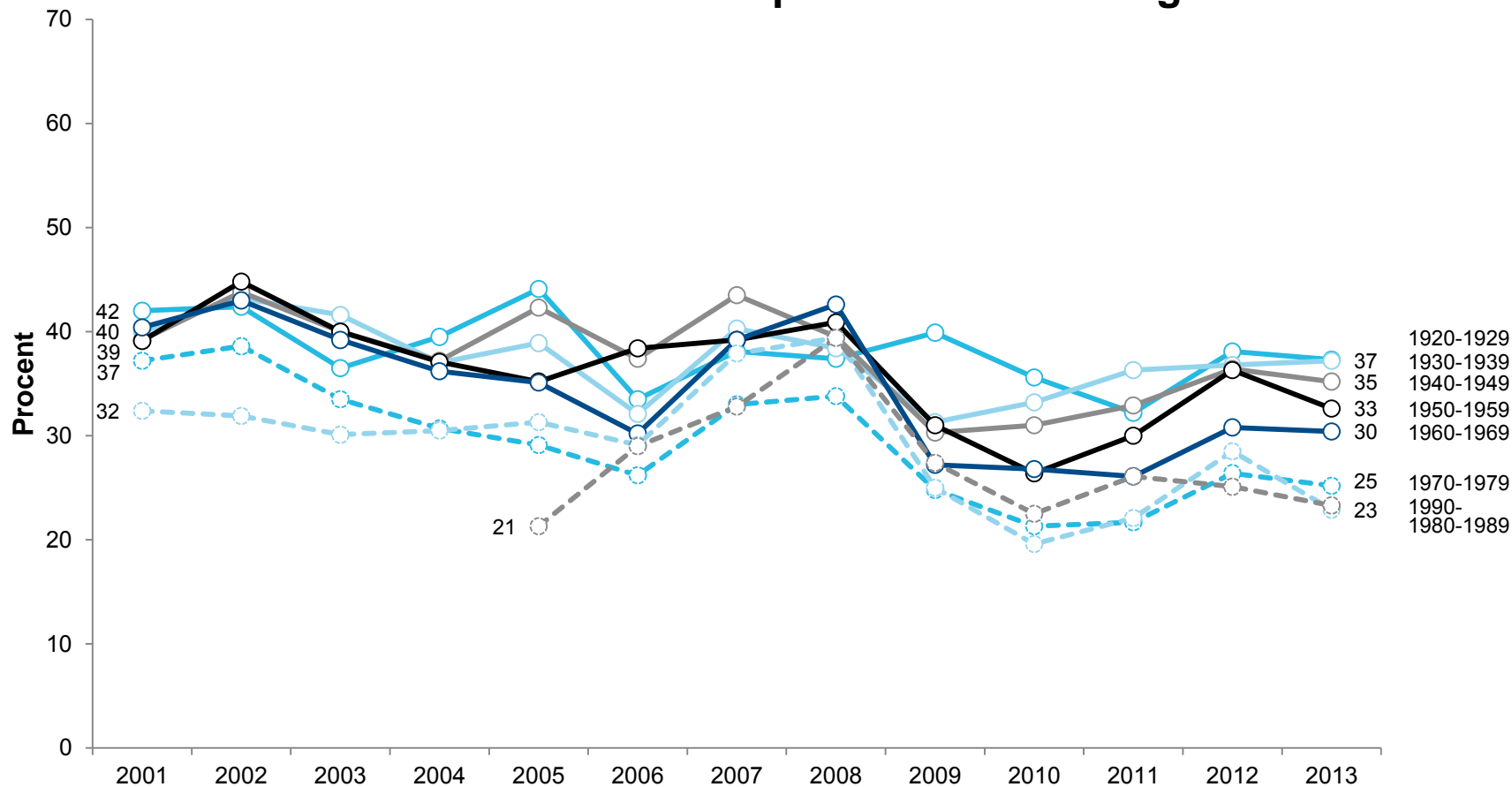

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd bland män och kvinnor i olika åldersgrupper 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati, kön och ålder ingår i analysen.

Frågeformulering: "Är du kvinna eller man?" och "Vilket år är du född?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd i olika generationer

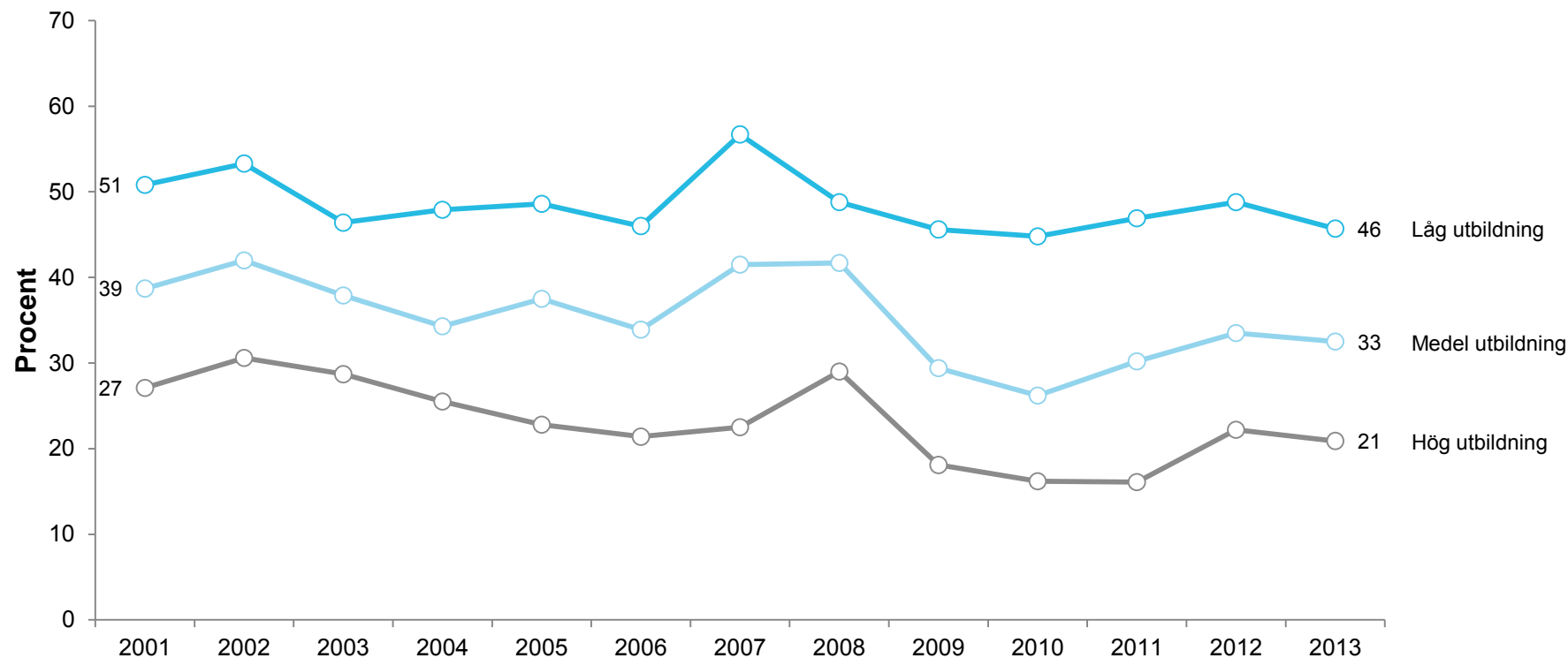

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika kohorter 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati födelseår ingår i analysen. Undantaget är de individer som var födda 1910-1919, dessa individer har exkluderats på grund av de låga n-talen.

Frågeformulering: "Vilket år är du född?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter utbildningsnivå

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika utbildningsnivå 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och utbildningsnivå ingår i analysen. I kategorin låg utbildning ingår individer med en högsta utbildningsnivå som motsvarar grundskola. I kategorin medelutbildning ingår alla som har en utbildningsnivå som är över grundskola, men under universitets och högskolestudier. I kategorin hög utbildning ingår de som har studier från högskola, universitet eller motsvarande.

Frågeformulering: "Vilken skolutbildning har du?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd i olika inkomstgrupper

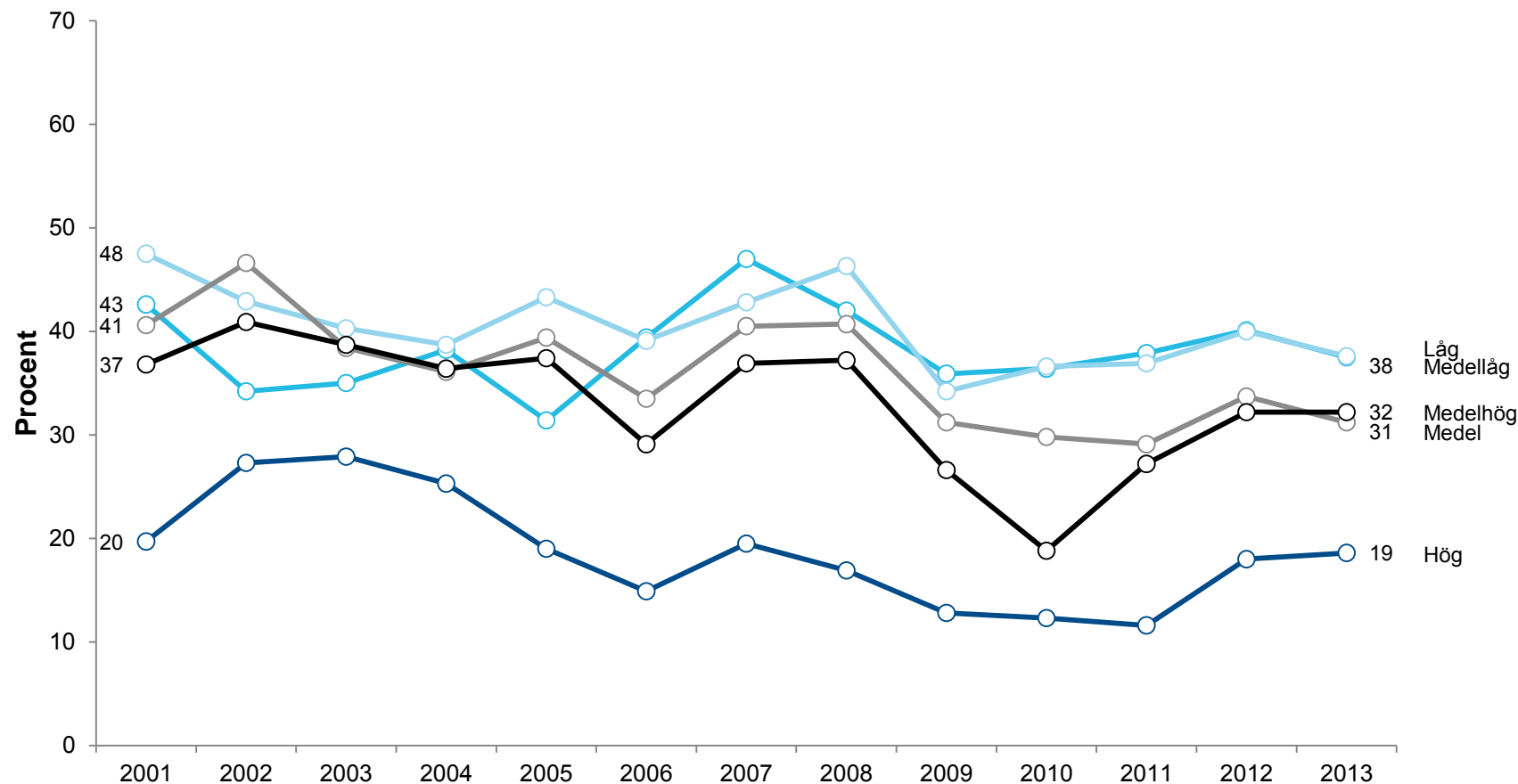

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika hushållsinkomst 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och hushållsinkomst ingår i analysen.

Frågeformulering: "Vilken är den ungefärliga sammanlagda årsinkomsten i kronor för samtliga personer i ditt hushåll före skatt (pension, studiemedel etc, ska räknas in)."

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd i olika inkomstgrupper

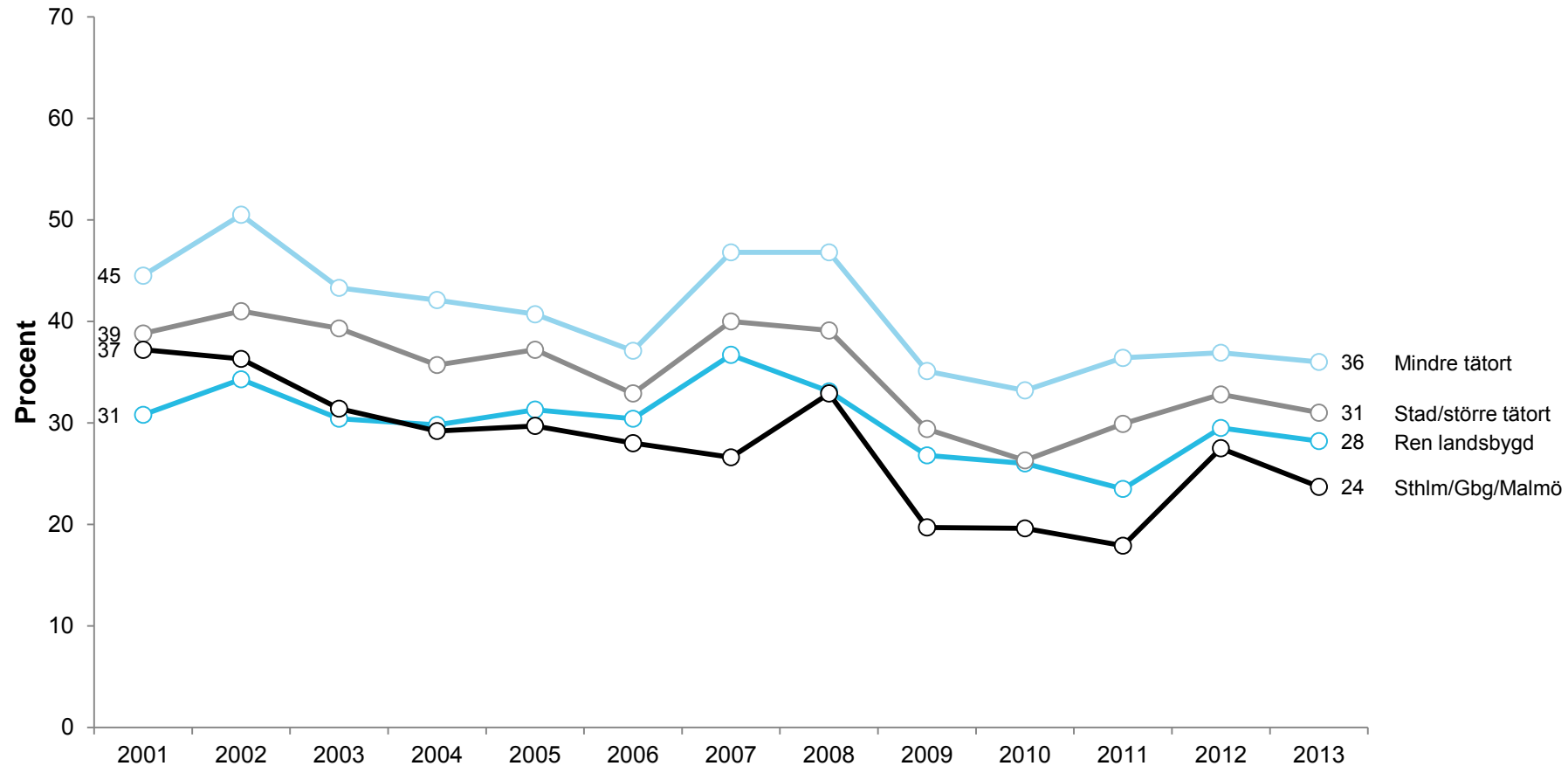

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika hushållsinkomst 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och hushållsinkomst ingår i analysen.

Frågeformulering: "Vilken är den ungefärliga sammanlagda årsinkomsten i kronor för samtliga personer i ditt hushåll före skatt (pension, studiemedel etc, ska räknas in)."

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika boendeområden

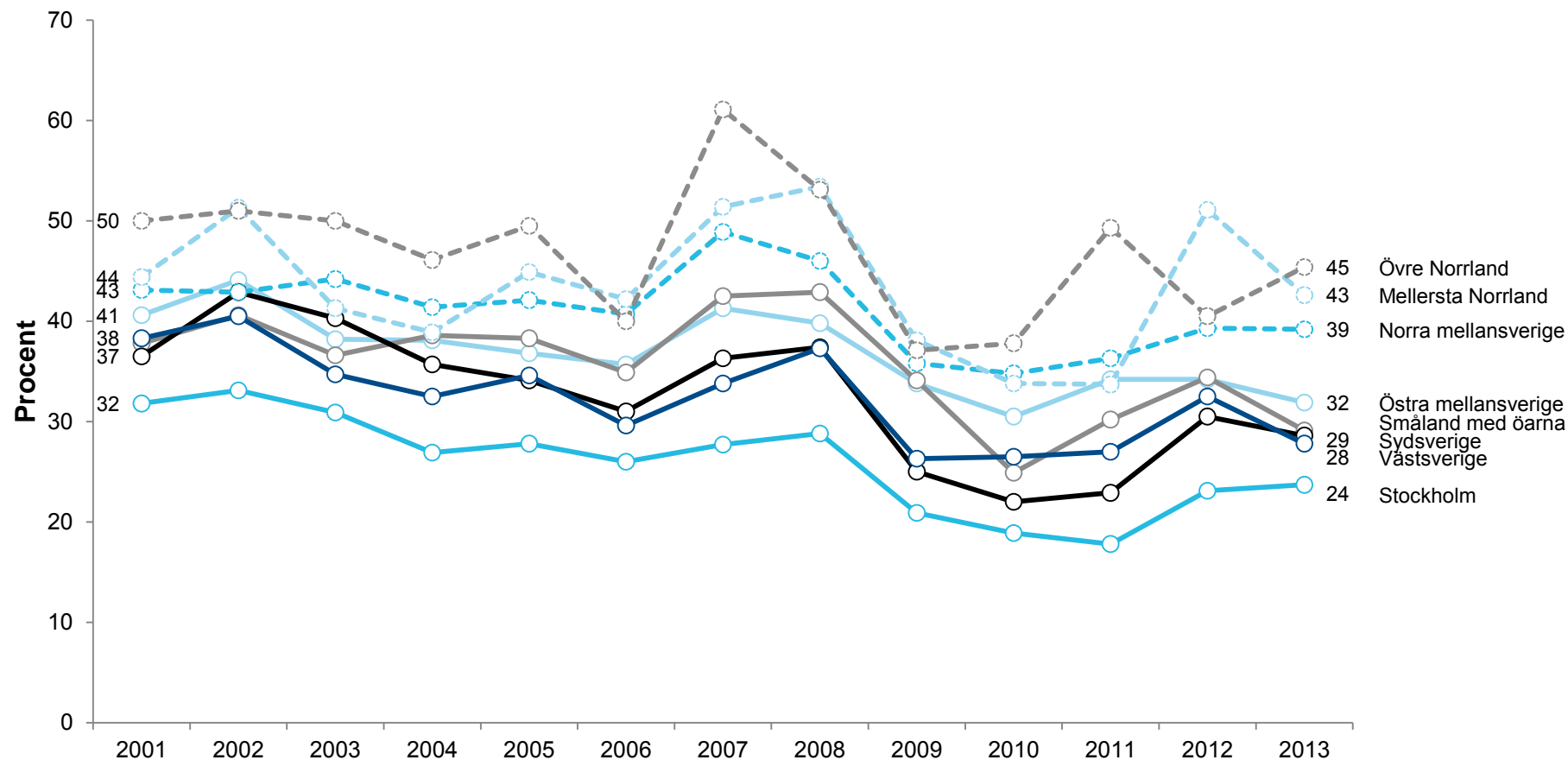

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika boendeområde 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och bostadsområde ingår i analysen.

Frågeformulering: "I vilken typ av område bor du?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter geografiskt område

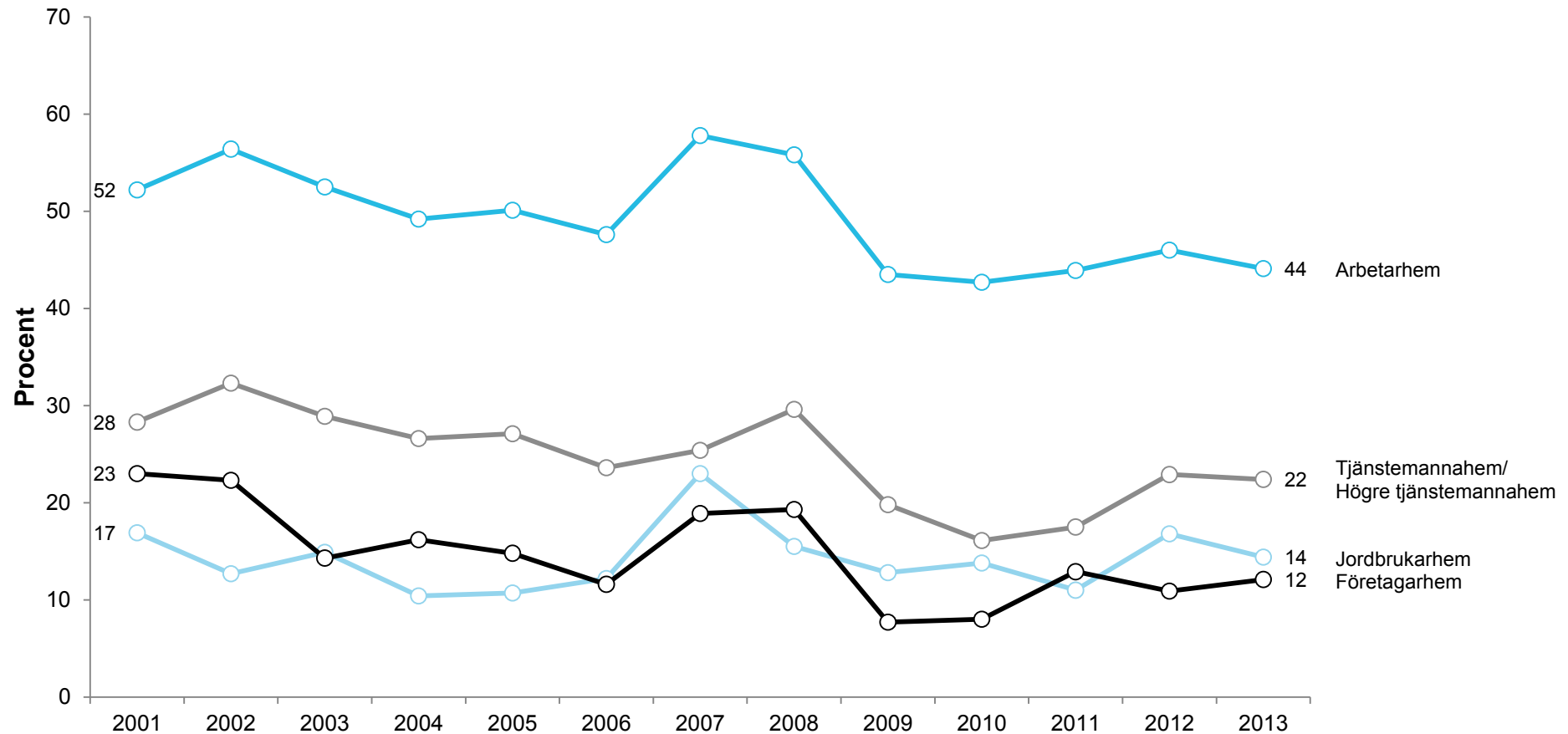
Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter geografiskt riksområde 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati ingår i analysen.

Frågeformulering: Bygger på urvalsdata

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter subjektiv klasstillhörighet

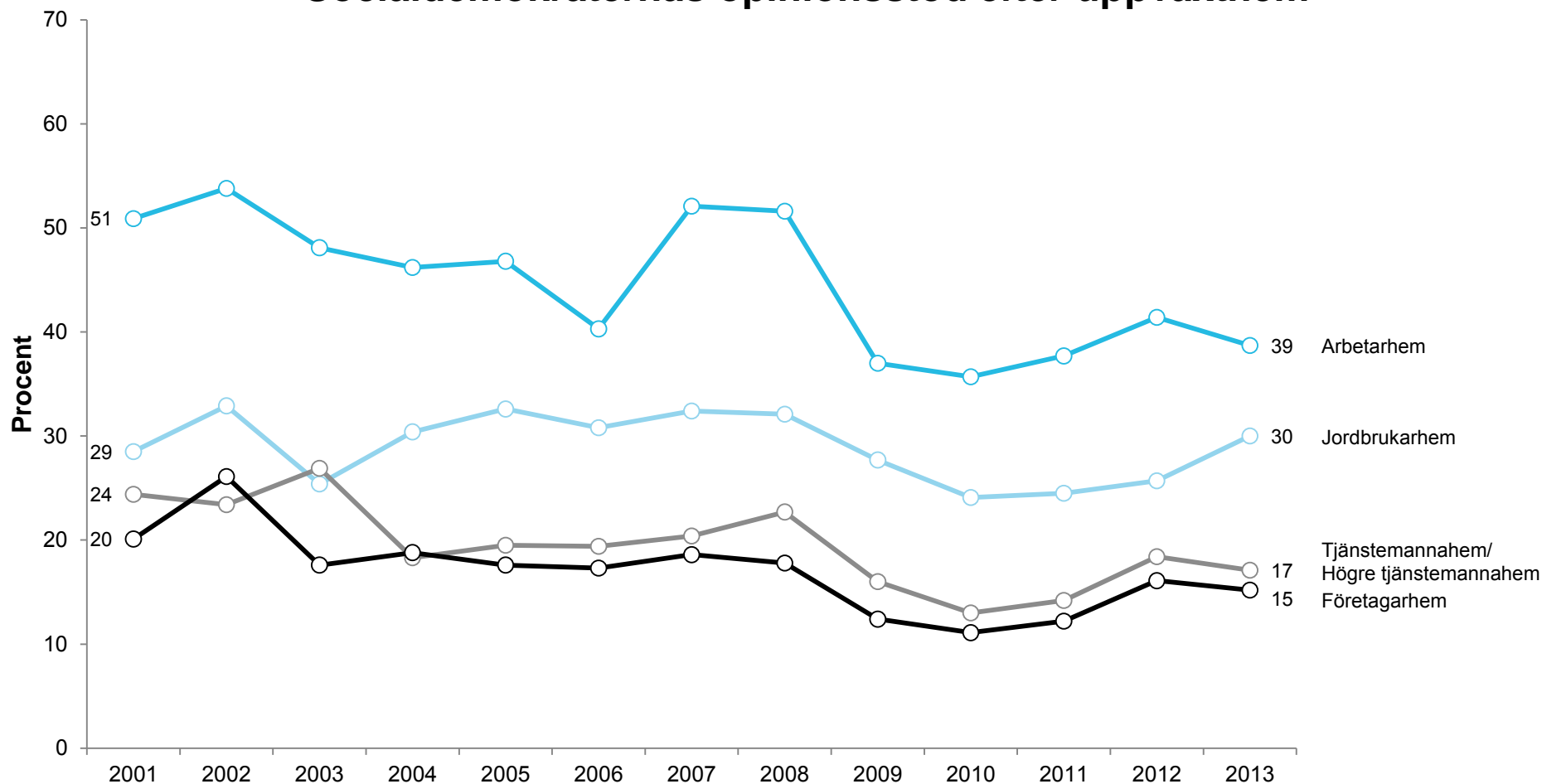

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika klasskategorier 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och frågan om nuvarande subjektiv klass ingår i analysen.

Frågeformulering: "Om du skulle beskriva ditt nuvarande hem respektive det hem du växte upp i, vilket av nedanstående alternativ stämmer då bäst?" - Ditt nuvarande hem

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter uppväxthem

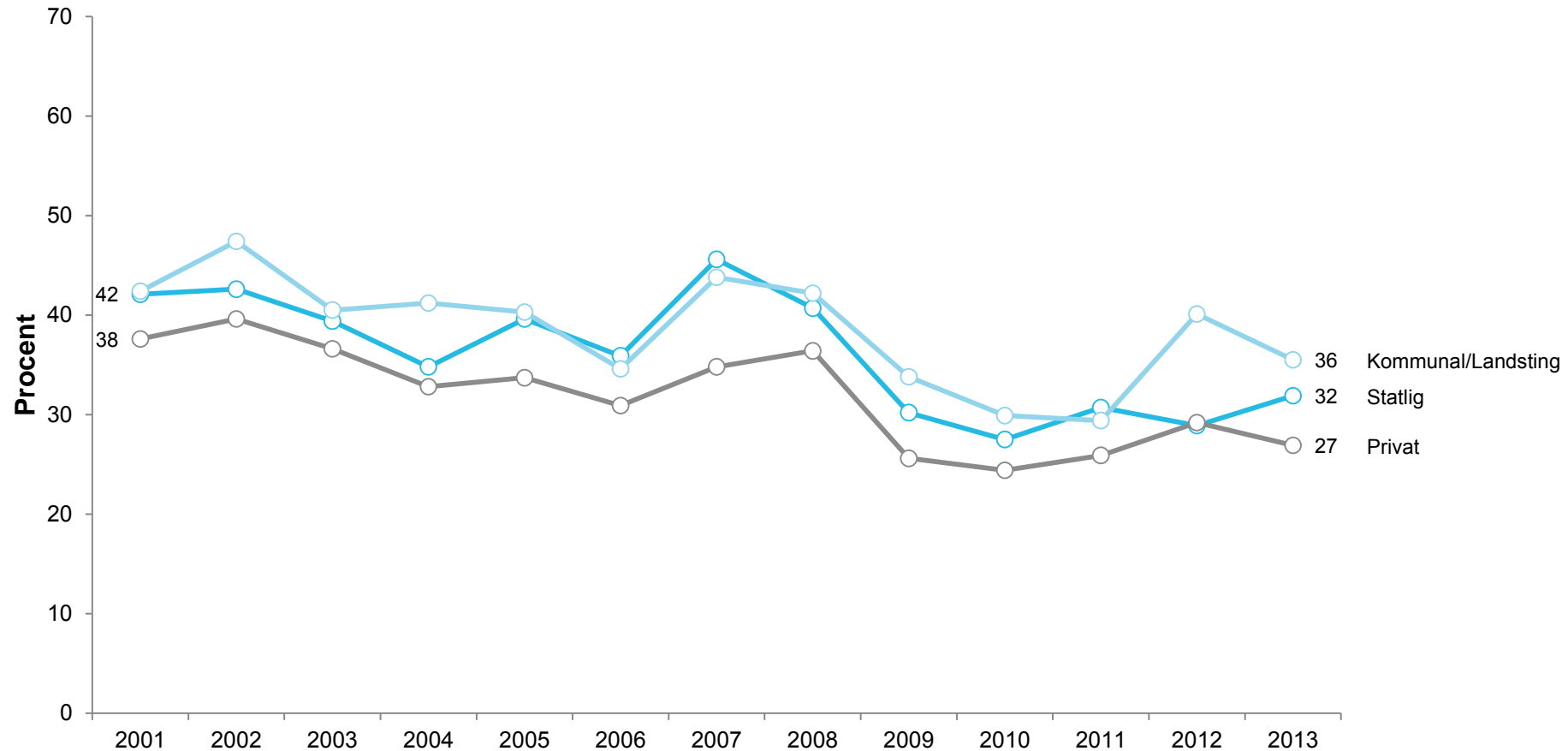

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika klasskategorier 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och frågan om subjektiv uppväxtklass ingår i analysen.

Frågeformulering: "Om du skulle beskriva ditt nuvarande hem respektive det hem du växte upp i, vilket av nedanstående alternativ stämmer då bäst?" - Det hem du växte upp i

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter anställningssektorer

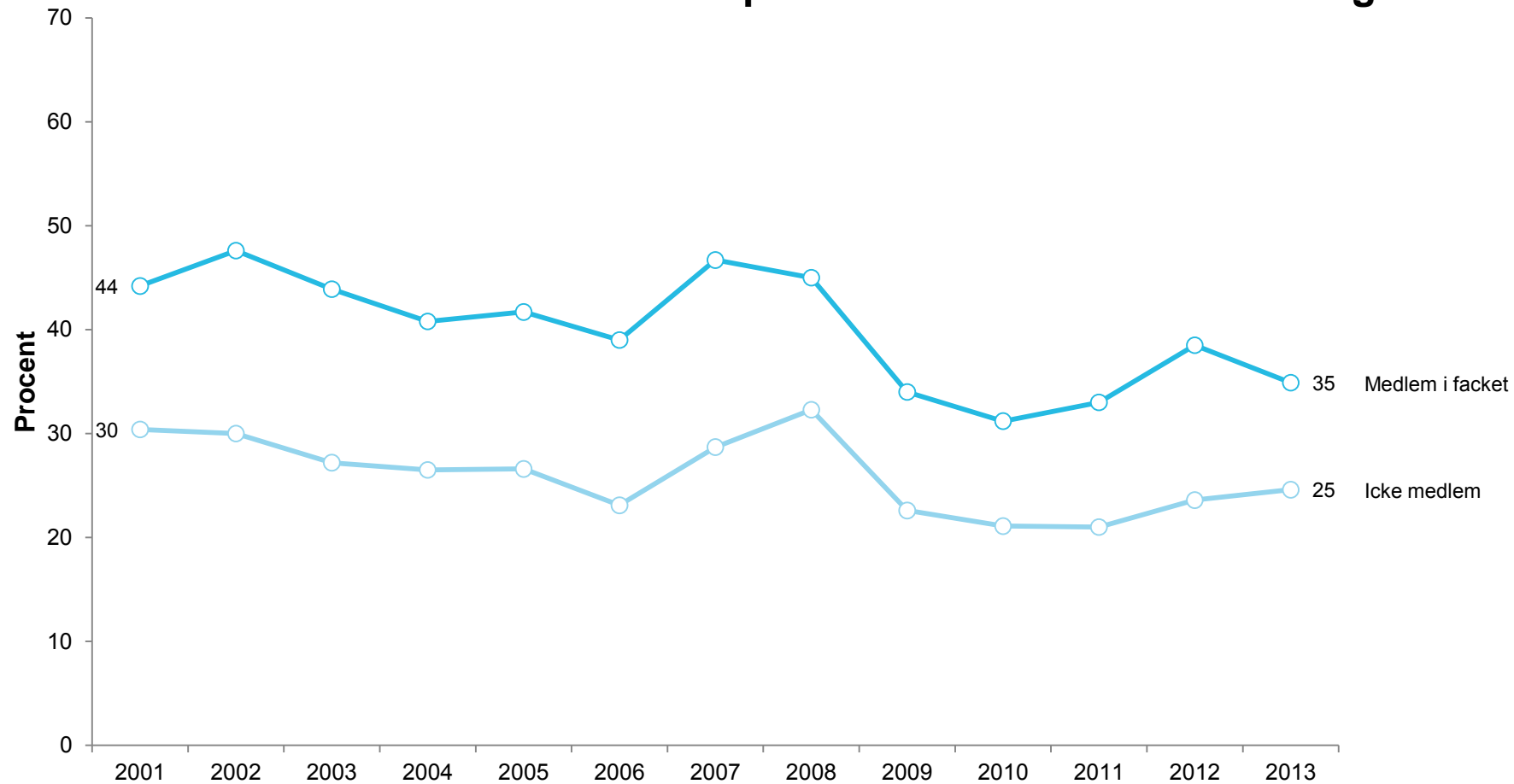

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika anställningssektorer 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och anställningssektor ingår i analysen.

Frågeformulering: "Arbetar/arbetade du i statlig, kommunal eller privat tjänst?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter fackanslutning

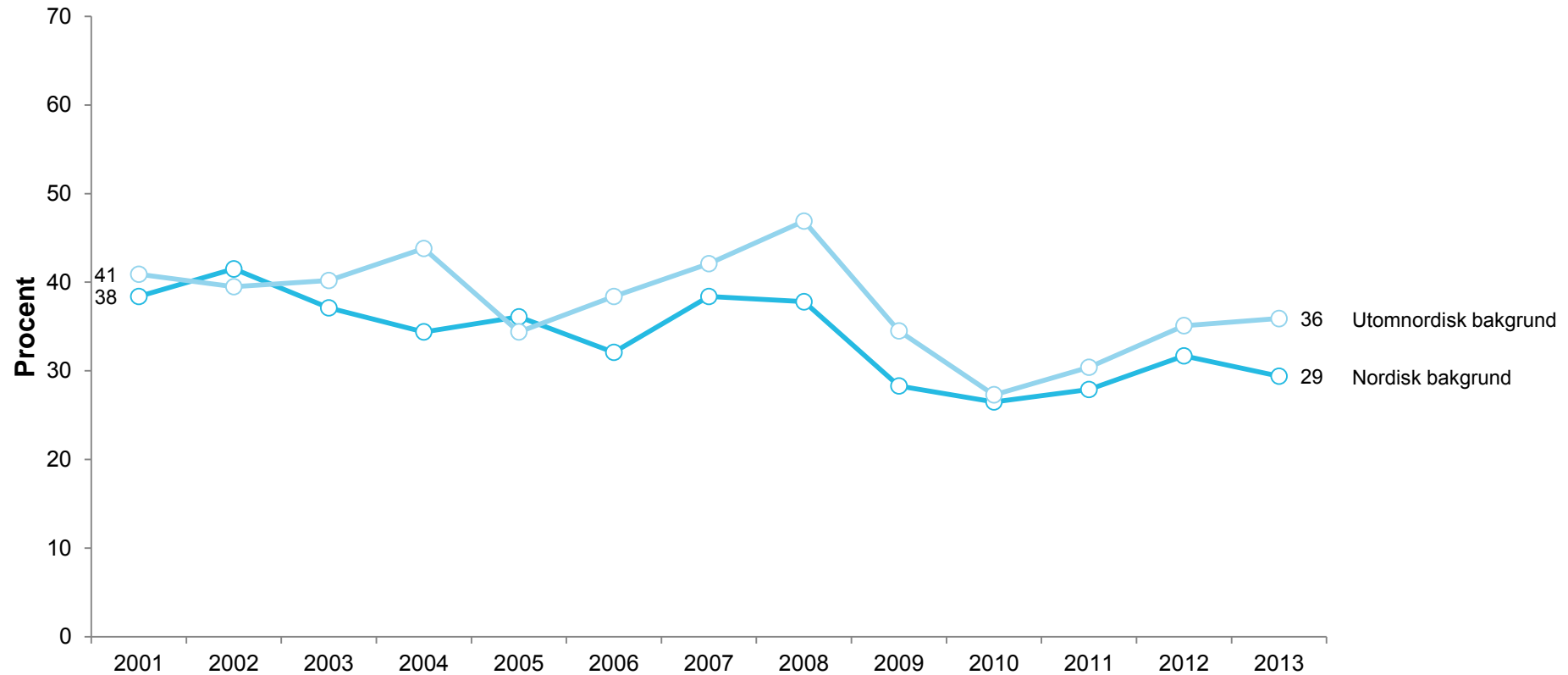

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd bland fackanslutan och bland de som inte är medlemmar i facket 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och fackföreningsmedlemskap ingår i analysen.

Frågeformulering: "Är du medlem i någon fackförening?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter utländsk bakgrund

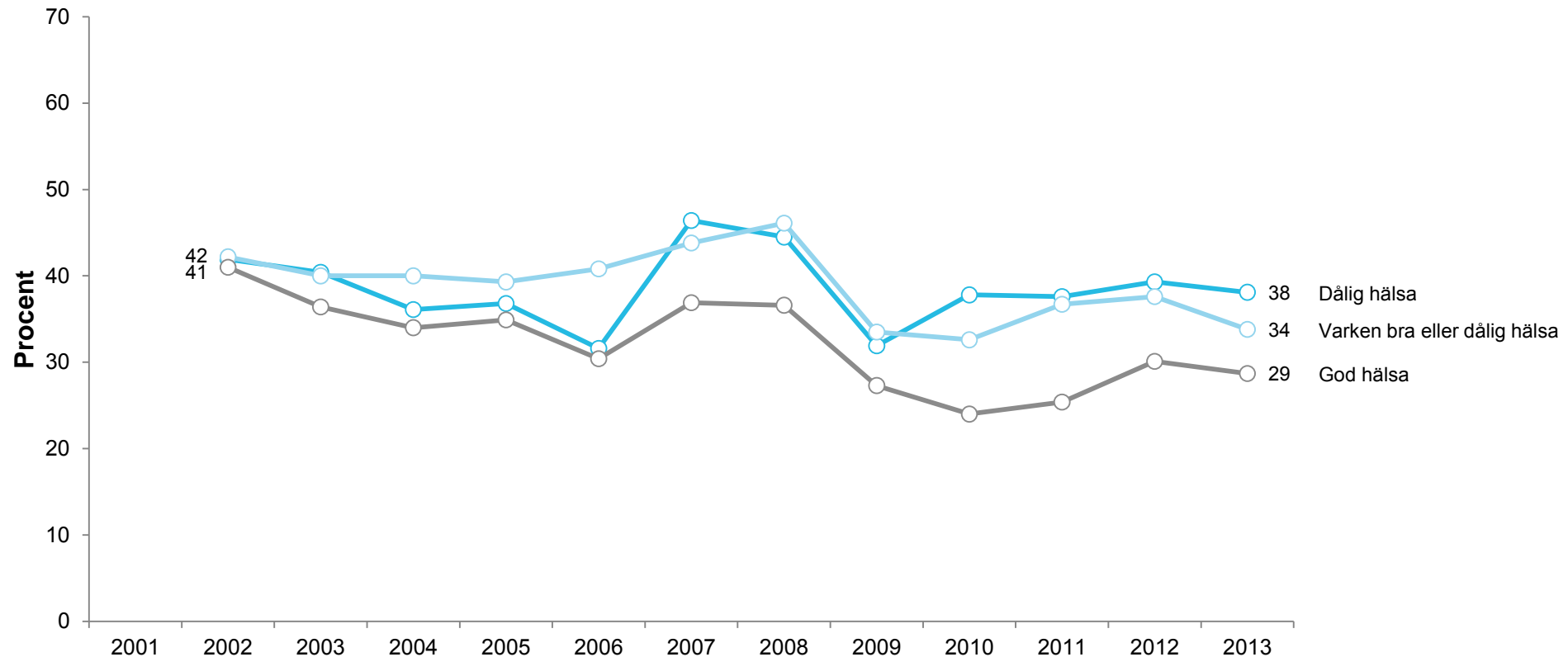

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd bland de med utomnordisk bakgrund 2001-2013. Utomnordisk bakgrund har här definierats om man själv, den svarandes mor eller far huvudsakligen vuxit upp utanför Norden. Det vill säga i övriga Europa eller utanför Europa. Samtliga som besvarat frågan om partisympati, egen uppväxt, mors uppväxt och fars uppväxt ingår i analysen.

Frågeformulering: "Var någonstans har du, respektive din far och din mor, huvudsakligen vuxit upp?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd i efter subjektiv hälsotillstånd

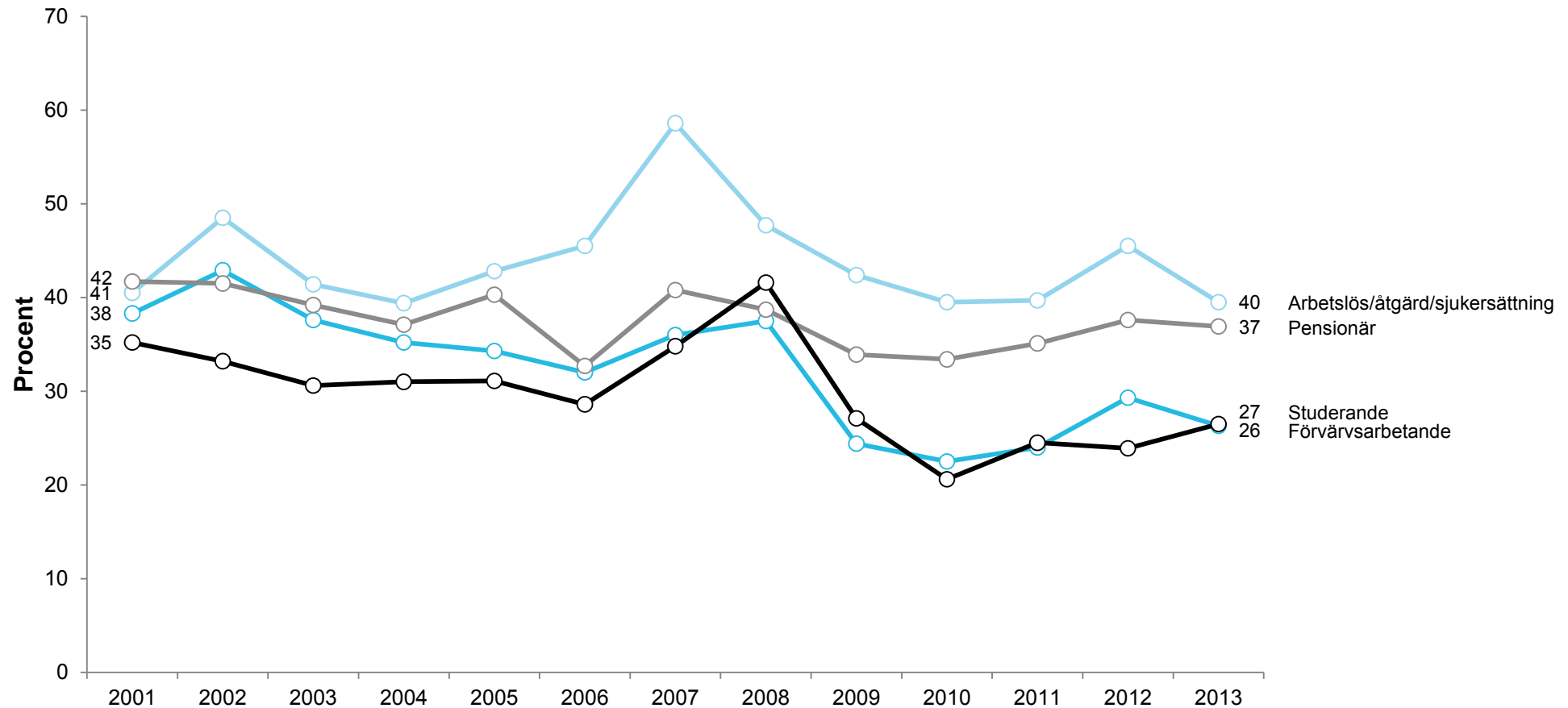

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika subjektiv hälsa 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och frågan om subjektiv hälsa ingår i analysen. Frågan om subjektiv hälsotillstånd mäts genom en elvgradig skala från 0 (mycket dålig) till 10 (mycket bra). Dålig hälsa har här definierats som 0-3, varken bra eller dålig hälsa 4-6 och god hälsa 7-10.

Frågeformulering: "Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter arbetsmarknadssituation

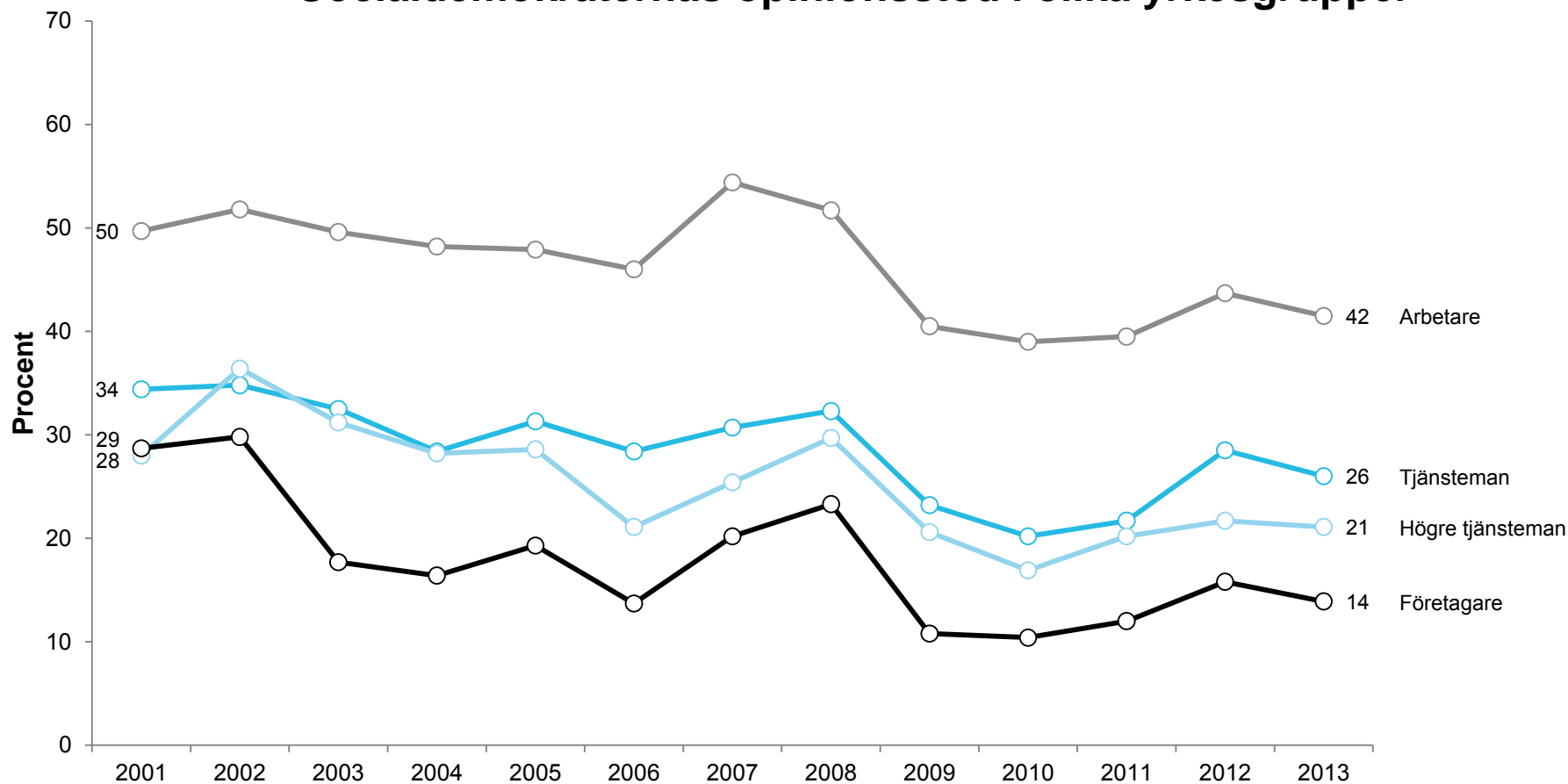

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter arbetsmarknadssituation 2001-2013. Samtliga som besvarat frågan om partisympati och frågan om arbetsmarknadssituation ingår i analysen.

Frågeformulering: "Vilken av de här grupperna tillhör du för närvarande?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd i olika yrkesgrupper

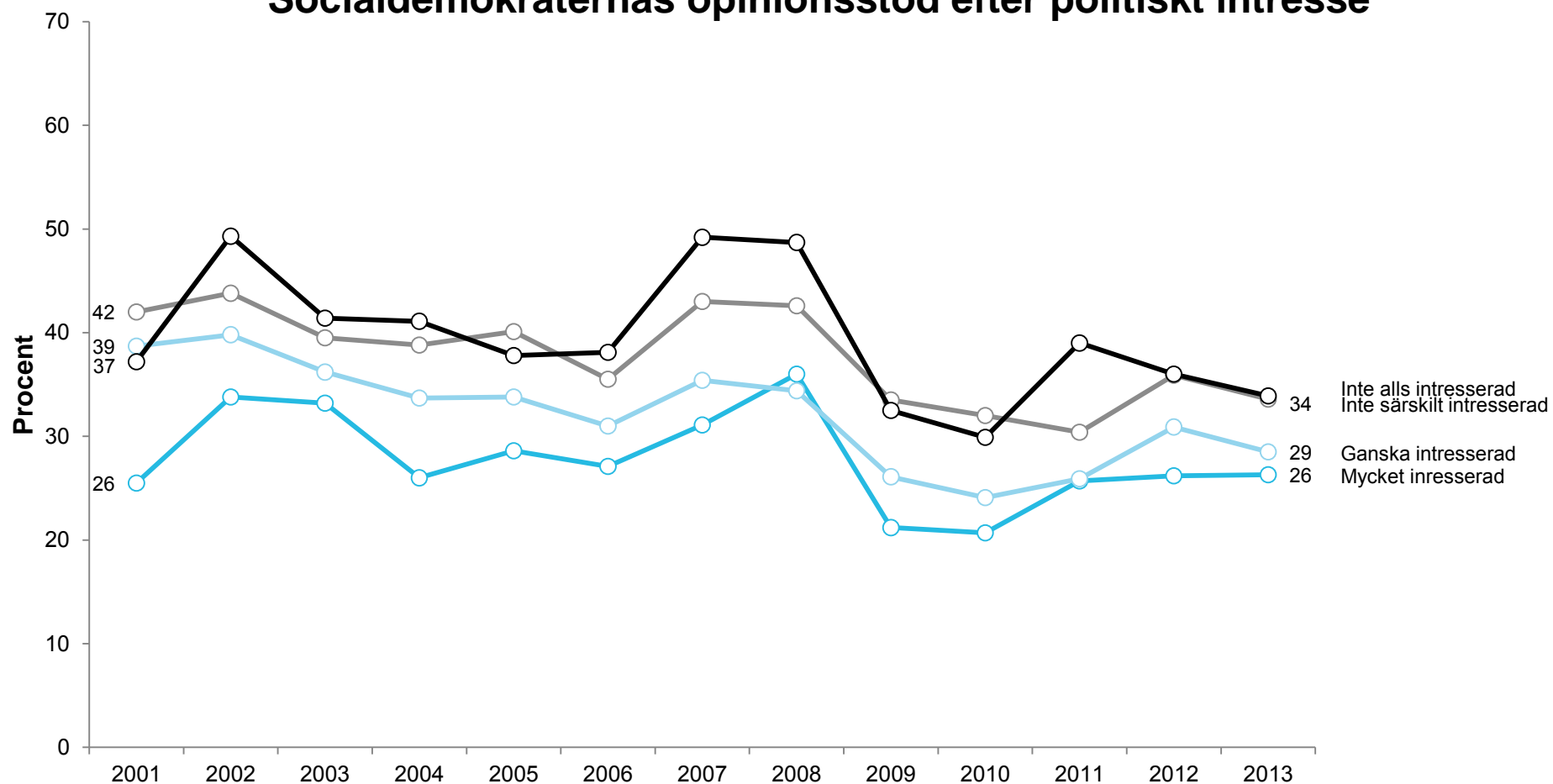
Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika yrkeskategorier 2001-2013. De som angett yrkeskategorin jordbrukare har exkluderats ur analysen på grund av då små n-talen. I Övrigt så ingår samtliga som besvarat frågan om partisympati och frågan om nuvarande eller tidigare yrkesgrupp i analysen.

Frågeformulering: "Vilken av de här yrkesgrupperna hör/hörde du

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter politiskt intresse

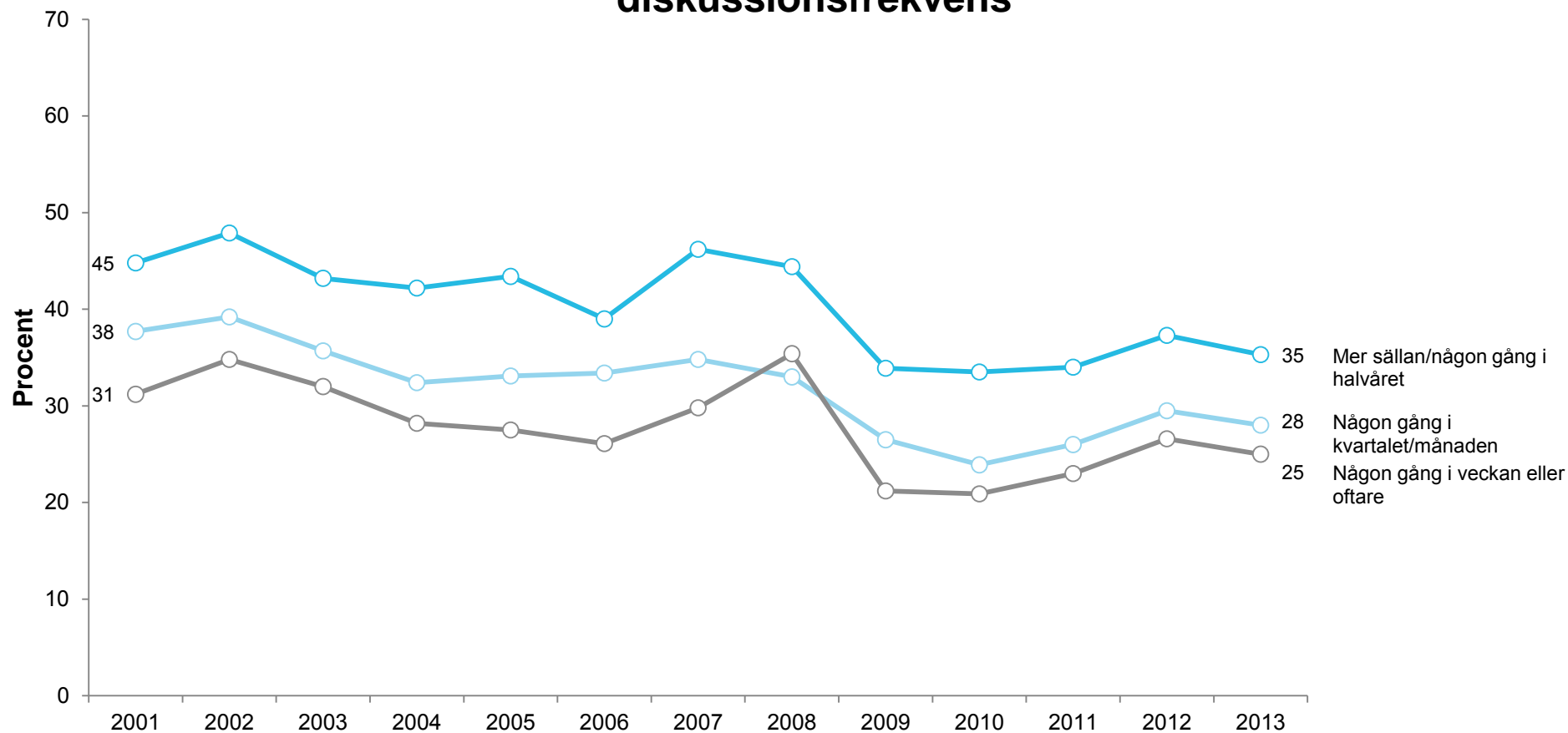

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika grad av politiskt intresse, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och frågan om politiskt intresse ingår i analysen.

Frågeformulering: "Hur intresserad är du i allmänhet av politik?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter politisk diskussionsfrekvens

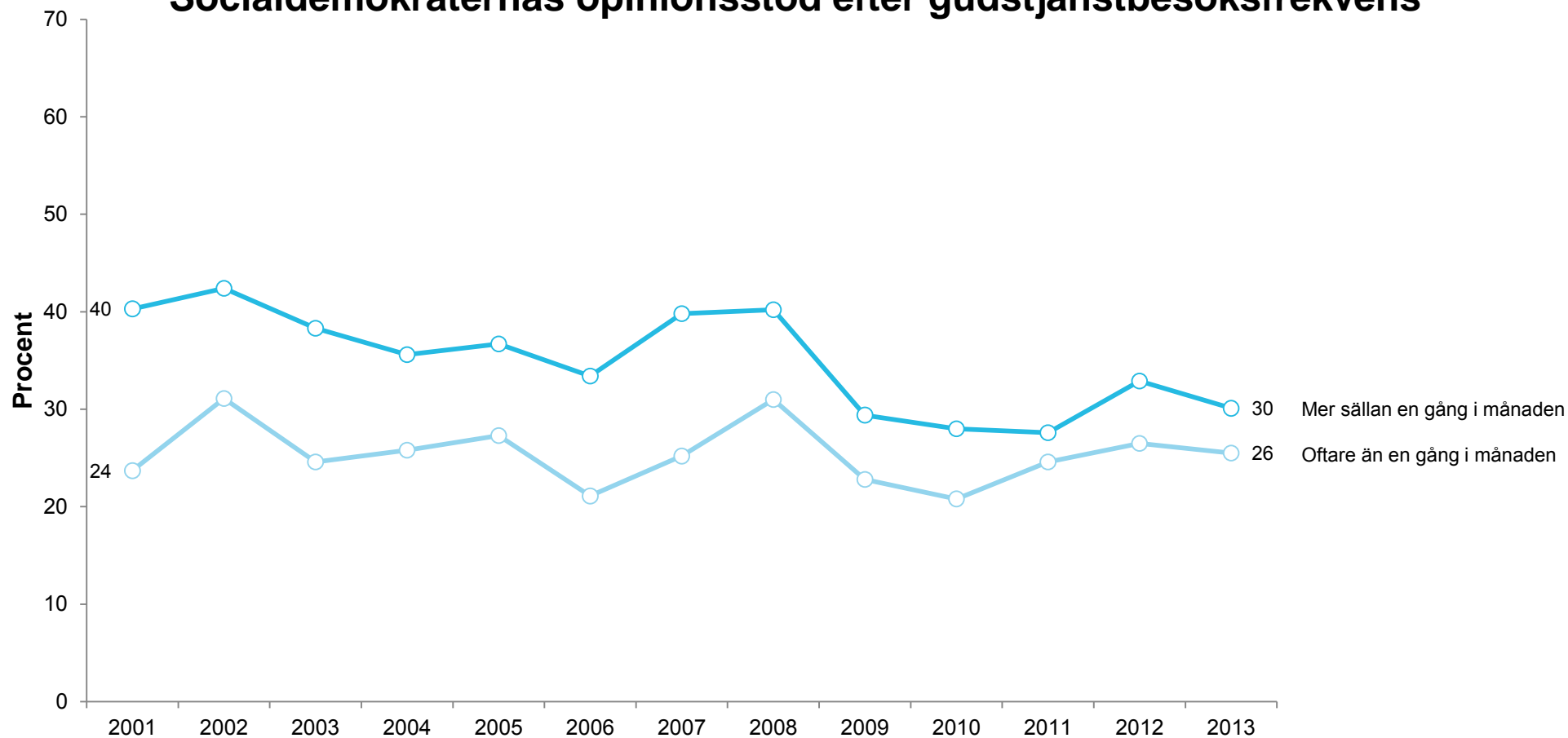

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som diskuterar politik i varierande utsträckning, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och frågan om hur ofta de diskuterar politik ingår i analysen.

Frågeformulering: "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande? - Diskuterat politik"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter gudstjänstbesöksfrekvens

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i gruppen som besöker gudstjänst/religiöst möte mer frekvent än 1 gång i månaden och de som gör det mer sällan, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och frågan om hur ofta de besöker gudstjänst eller annat religiöst möte ingår i analysen.

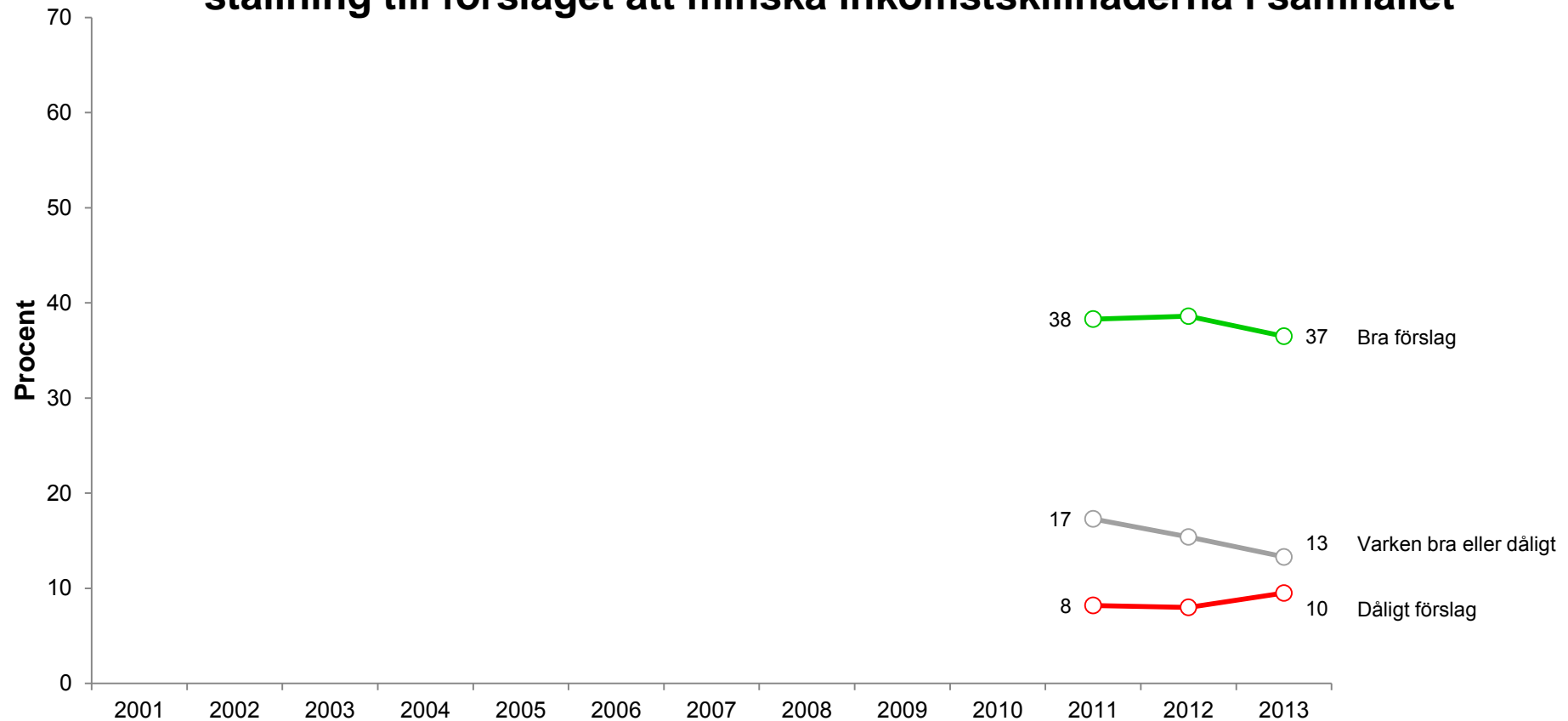
Frågeformulering: "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande? - Besökt gudstjänst eller religiöst möte"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Sakfrågeåsikter

Socialdemokraternas opinionsopinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att minska inkomstskillnaderna i samhället

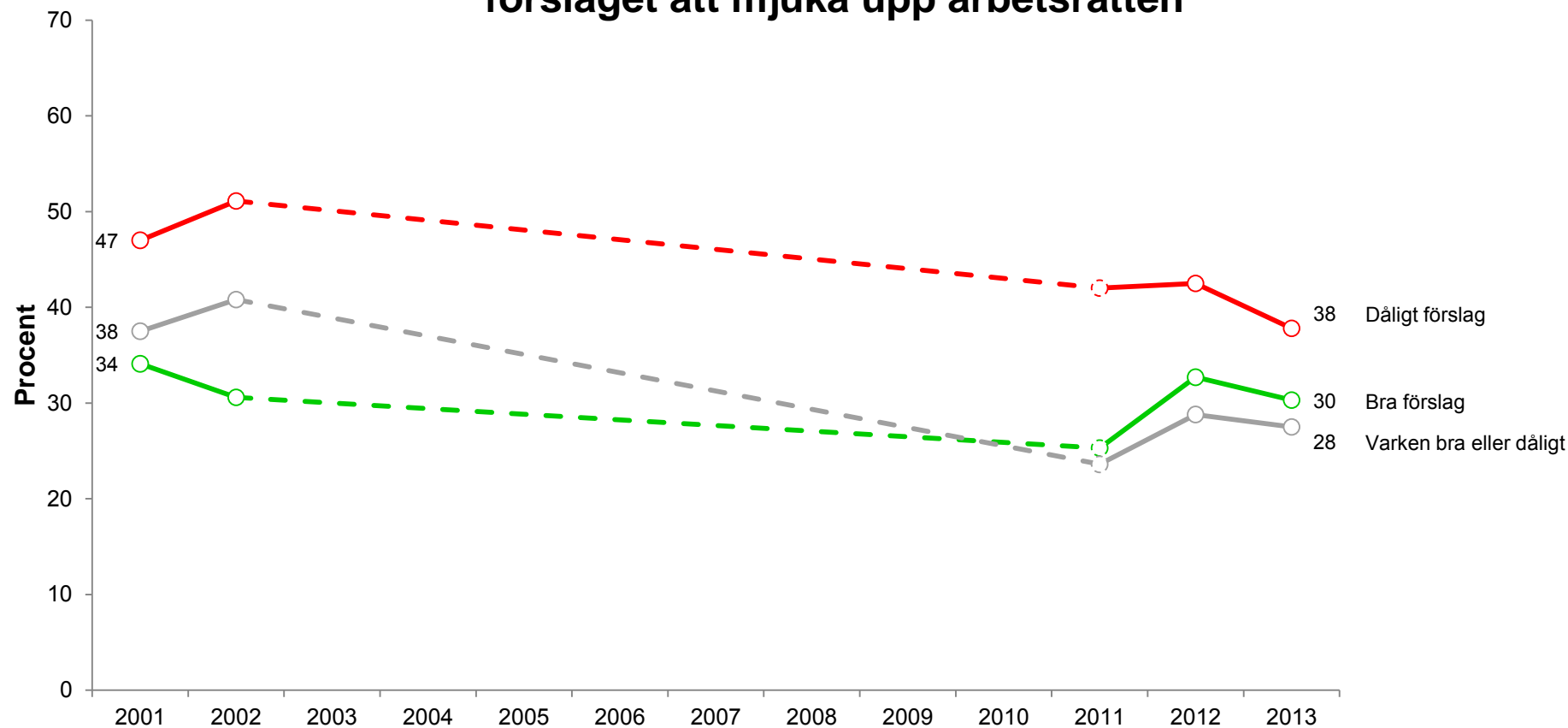

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att minska inkomstskillnaderna i samhället. Svarsalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svarsalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Minska inkomstskillnaderna i samhället"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2011-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att mjuka upp arbetsrätten

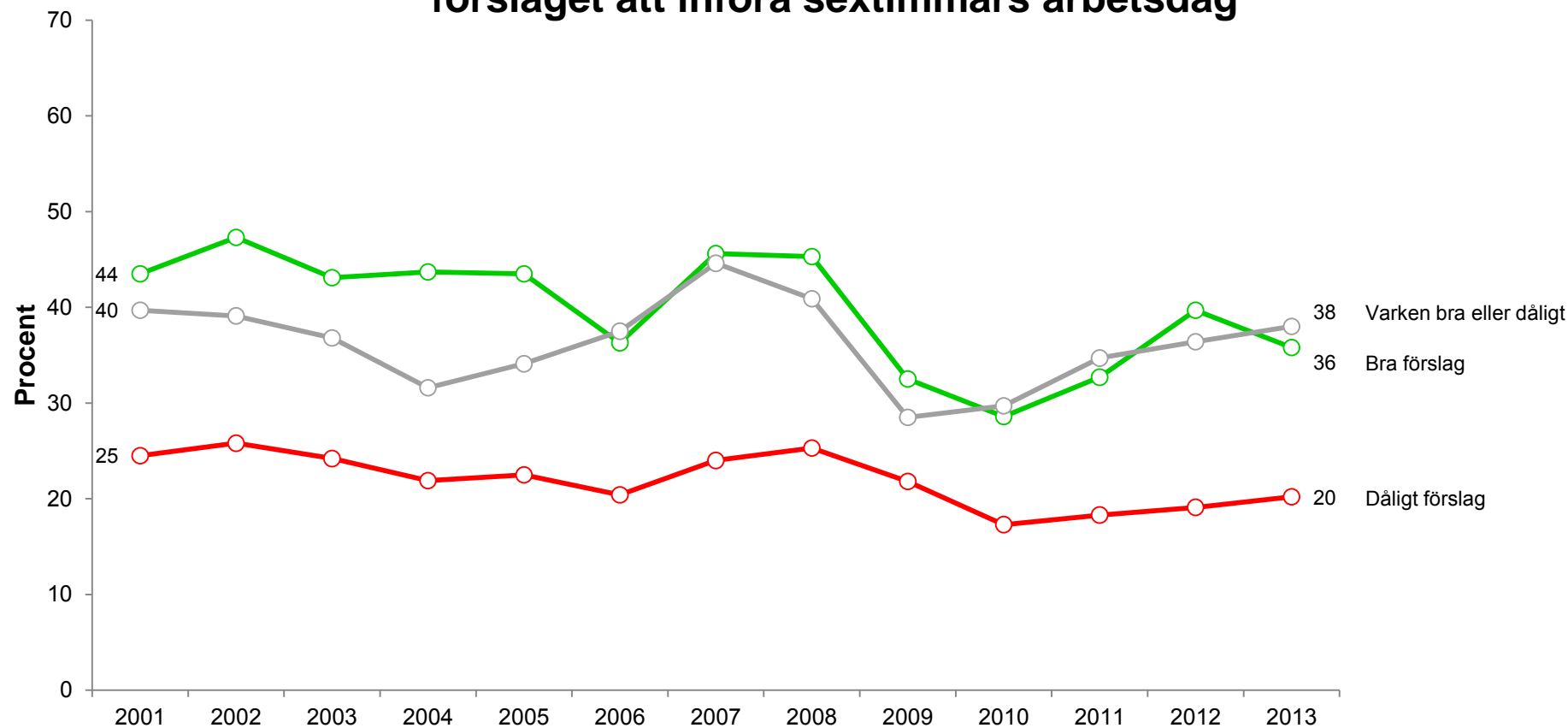

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att mjuka upp arbetsrätten. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Mjuka upp arbetsrätten"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2002, 2011-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att införa sextimmars arbetsdag

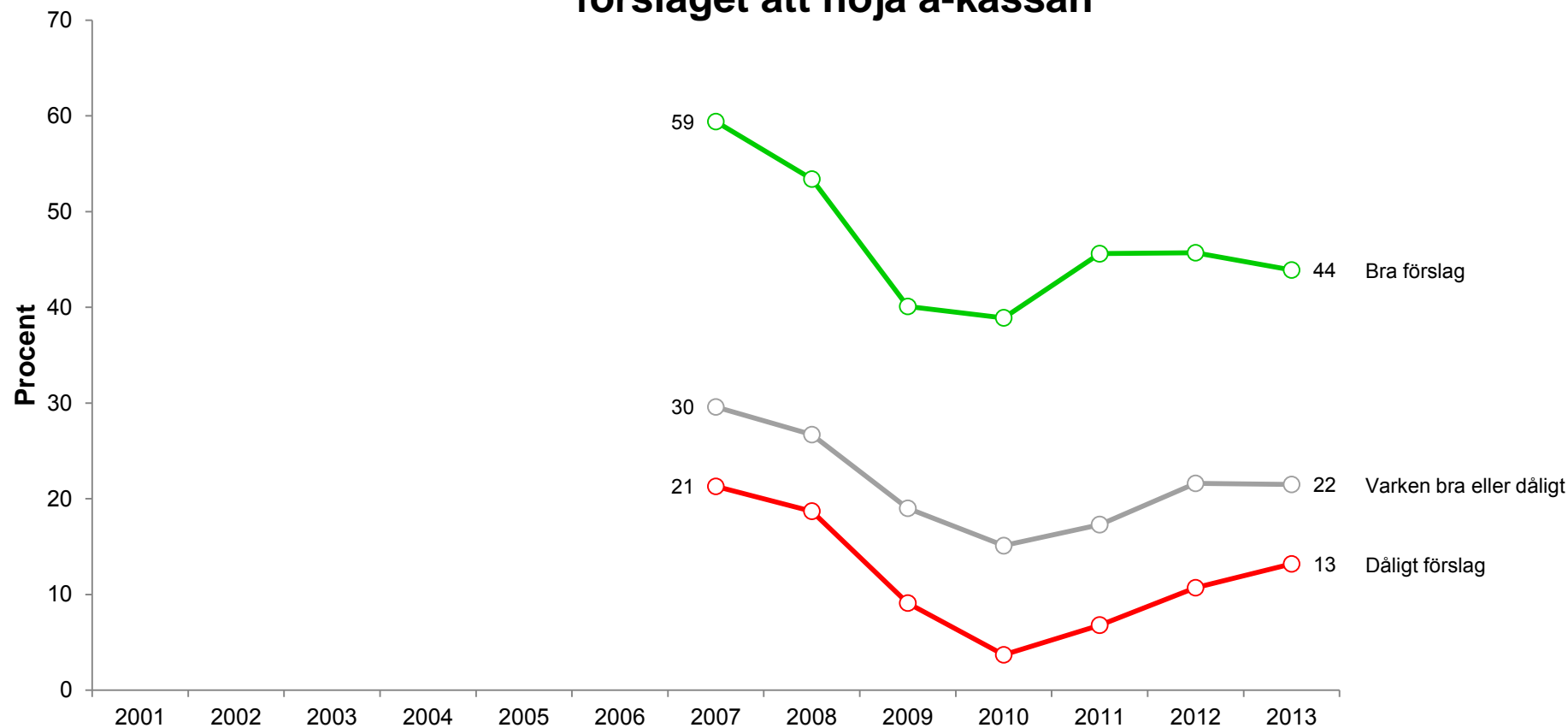
Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att införa sextimmars arbetsdag. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Införa sextimmars arbetsdag"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att höja a-kassan

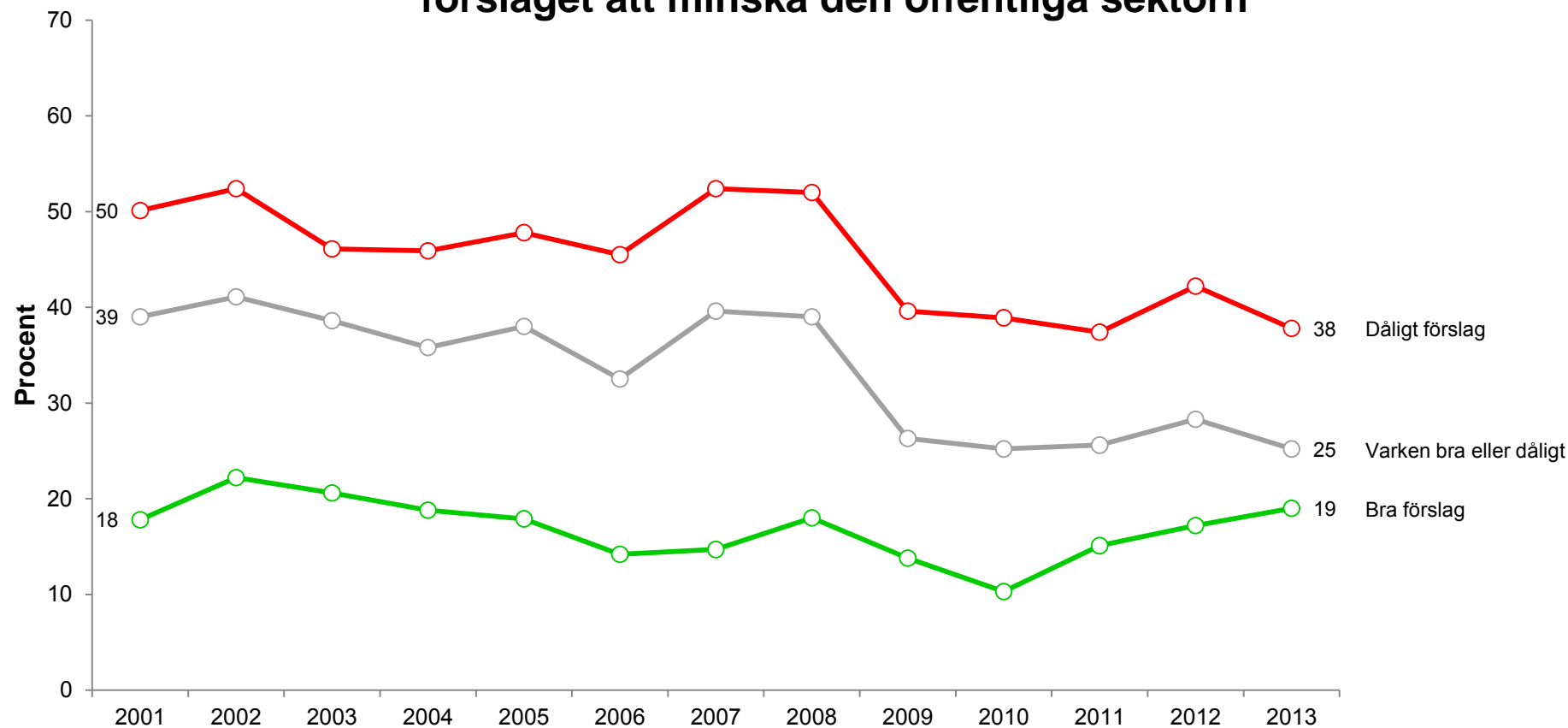

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att höja a-kassan. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Höja a-

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2007-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att minska den offentliga sektorn

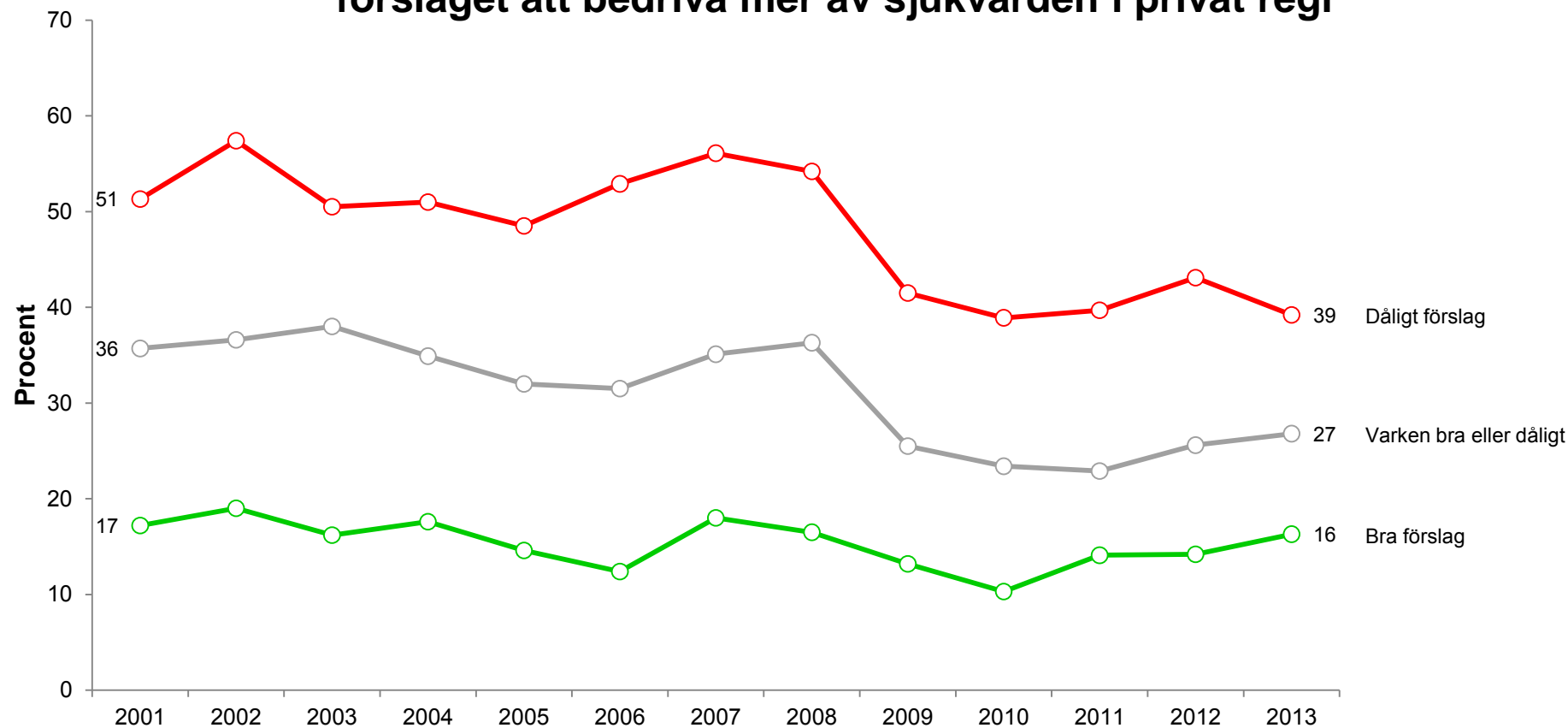

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att minska den offentliga sektorn. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Minska den offentliga sektorn"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att bedriva mer av sjukvården i privat regi

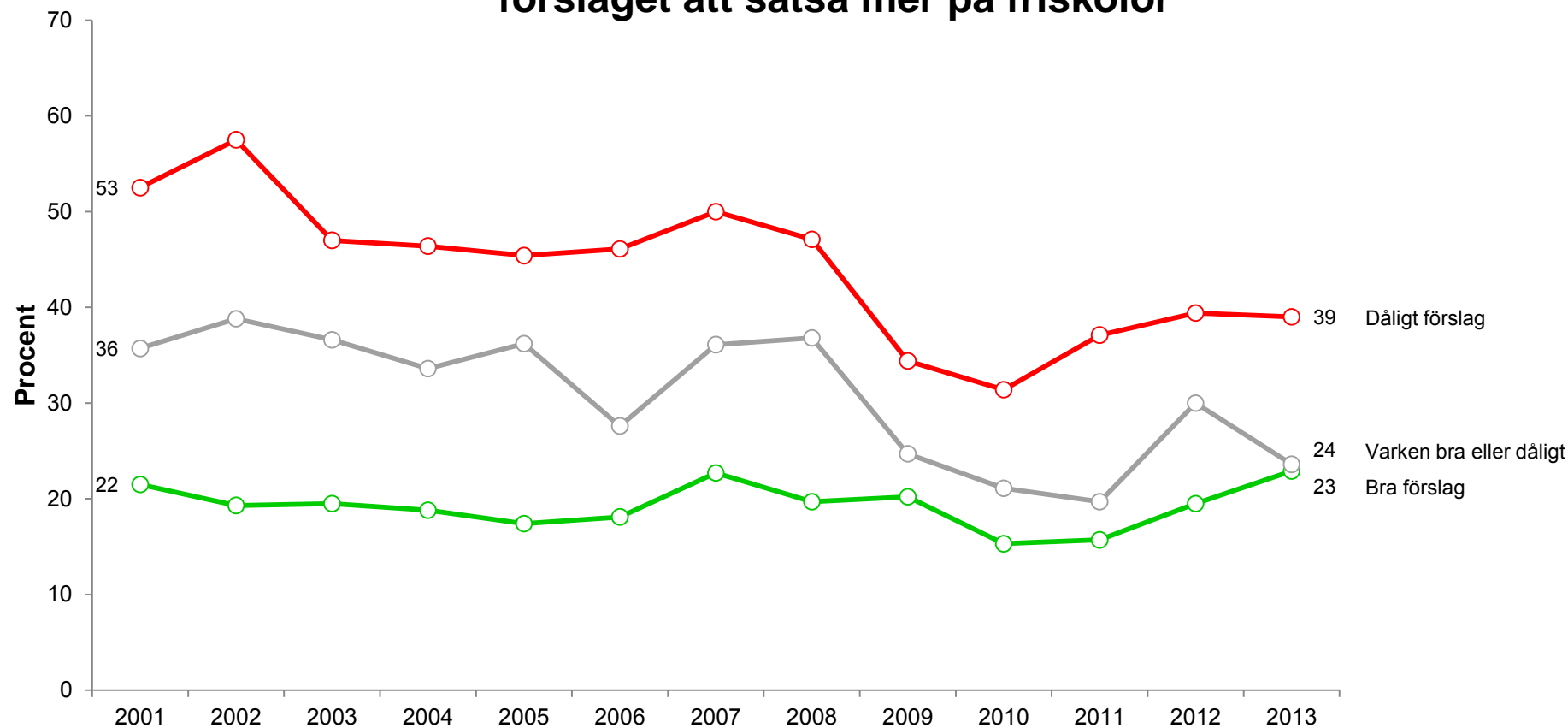

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att bedriva mer av sjukvården i privat regi. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Bedriva mer av sjukvården i privat regi"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att satsa mer på friskolor

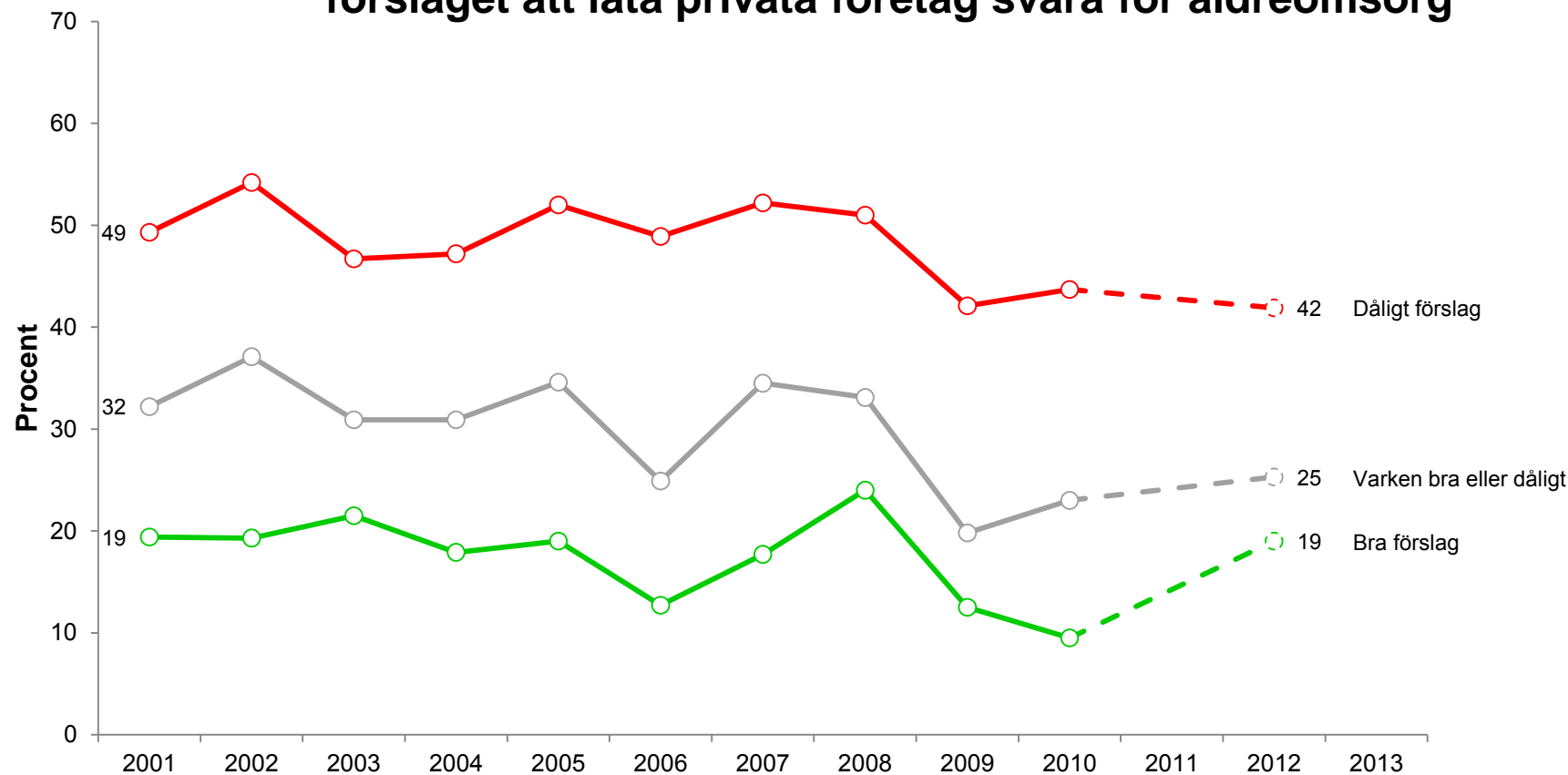

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att satsa mer på friskolor. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Satsa mer på friskolor"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att låta privata företag svara för äldreomsorg

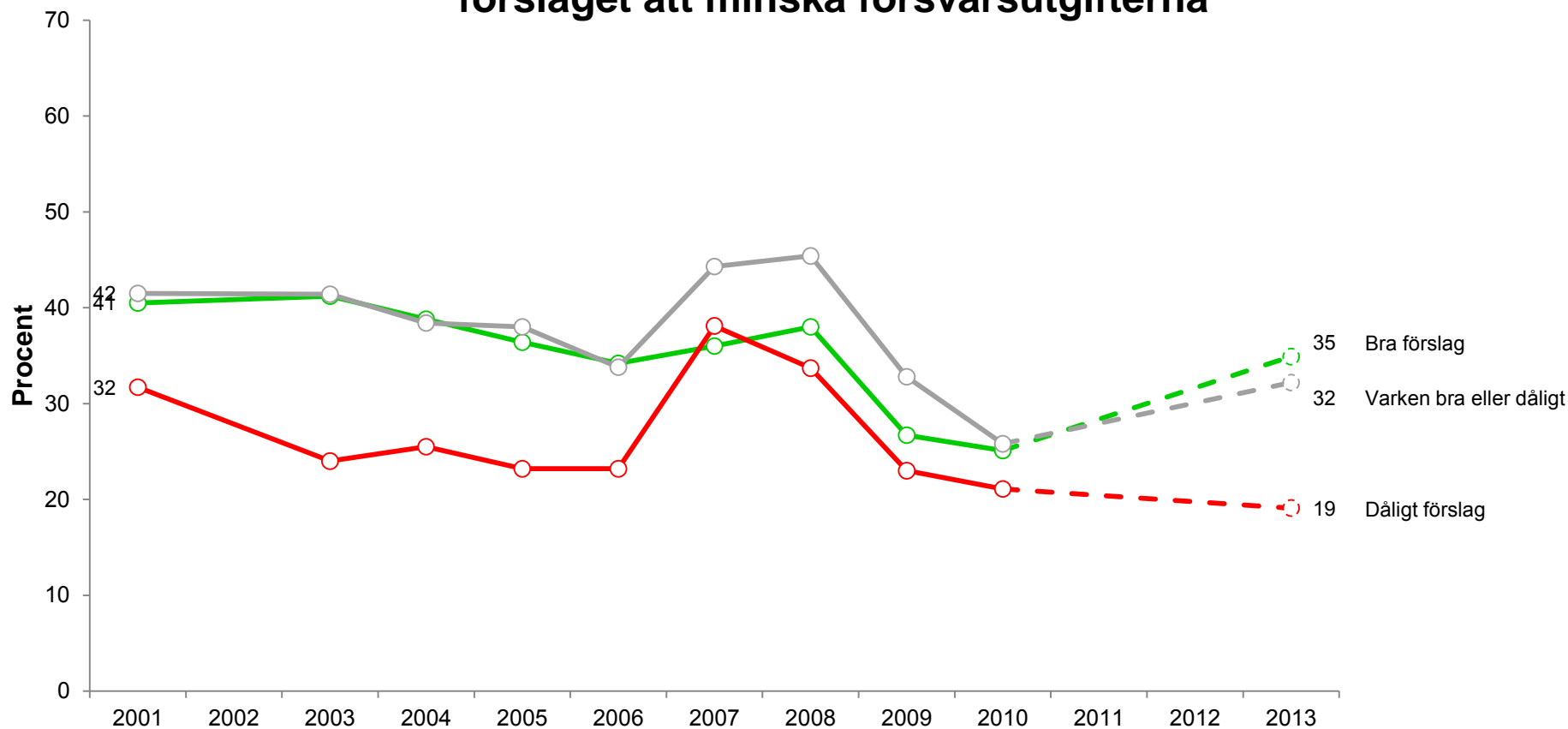

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att låta privata företag svara för äldreomsorg. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Låta privata företag svara för äldreomsorg"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2010, 2012.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att minska försvarsutgifterna

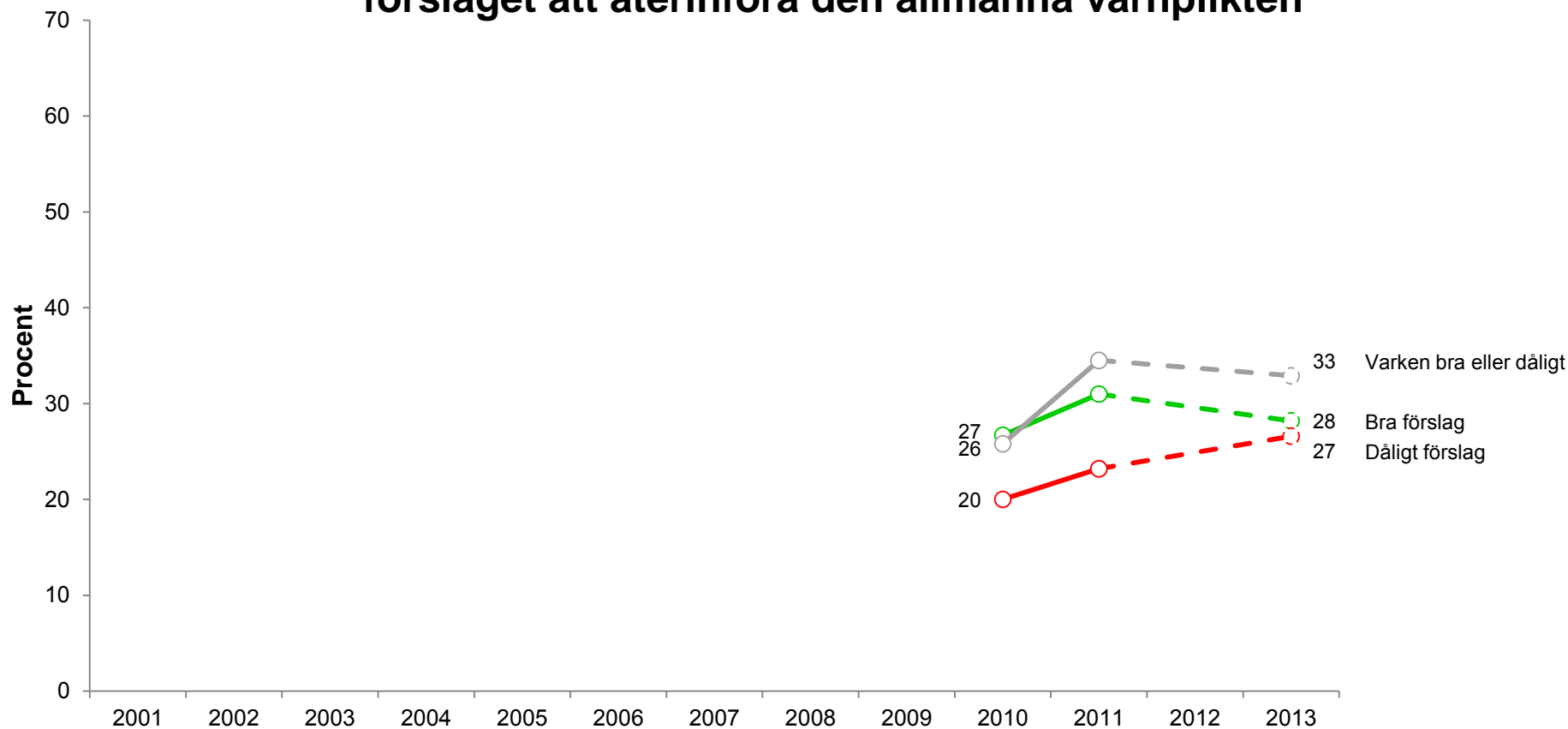

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att minska försvarsutgifterna. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Minska försvarsutgifterna"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001, 2003-2010, 2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att återinföra den allmänna värnplikten

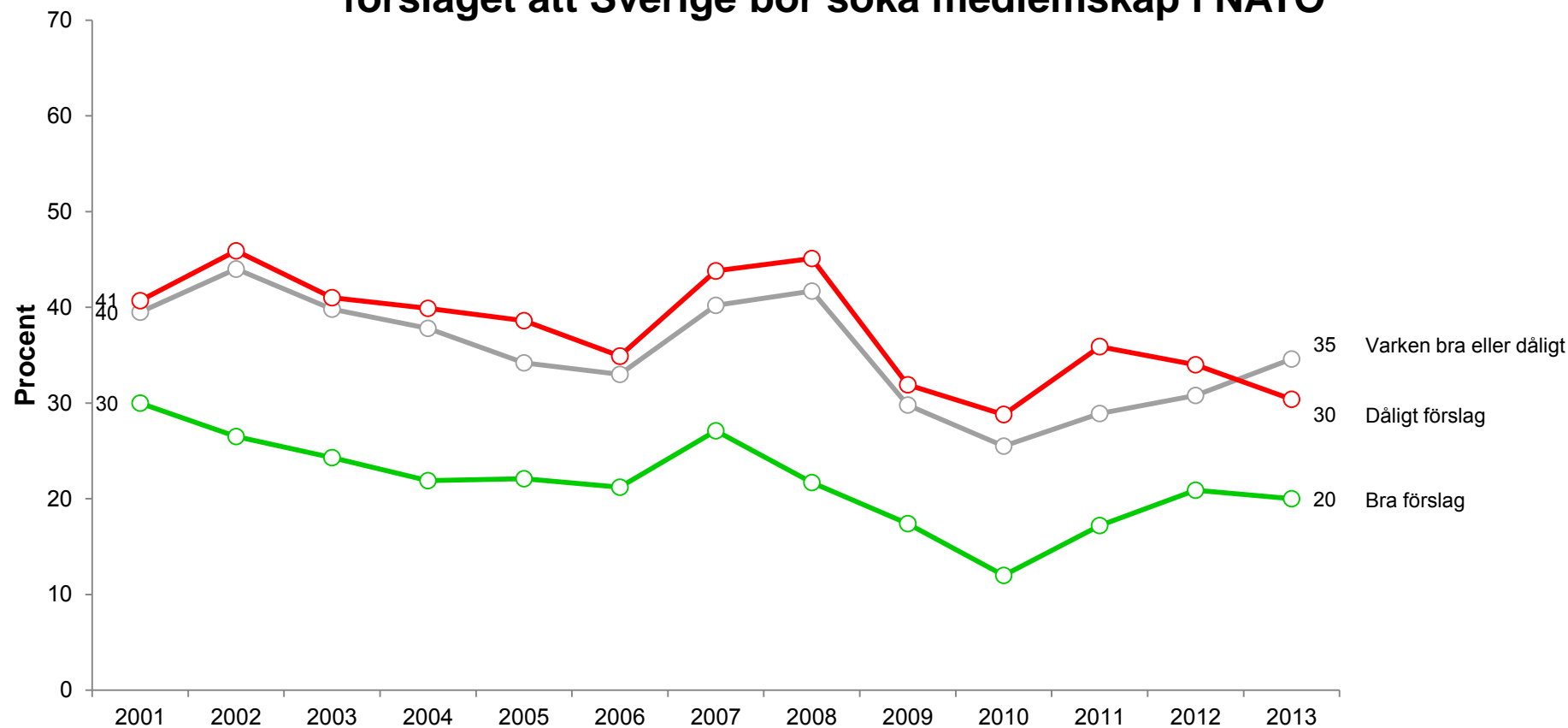

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att återinföra den allmänna värnplikten. Svarsalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svarsalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Återinföra den allmänna värnplikten"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2010-2011, 2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att Sverige bör söka medlemskap i NATO

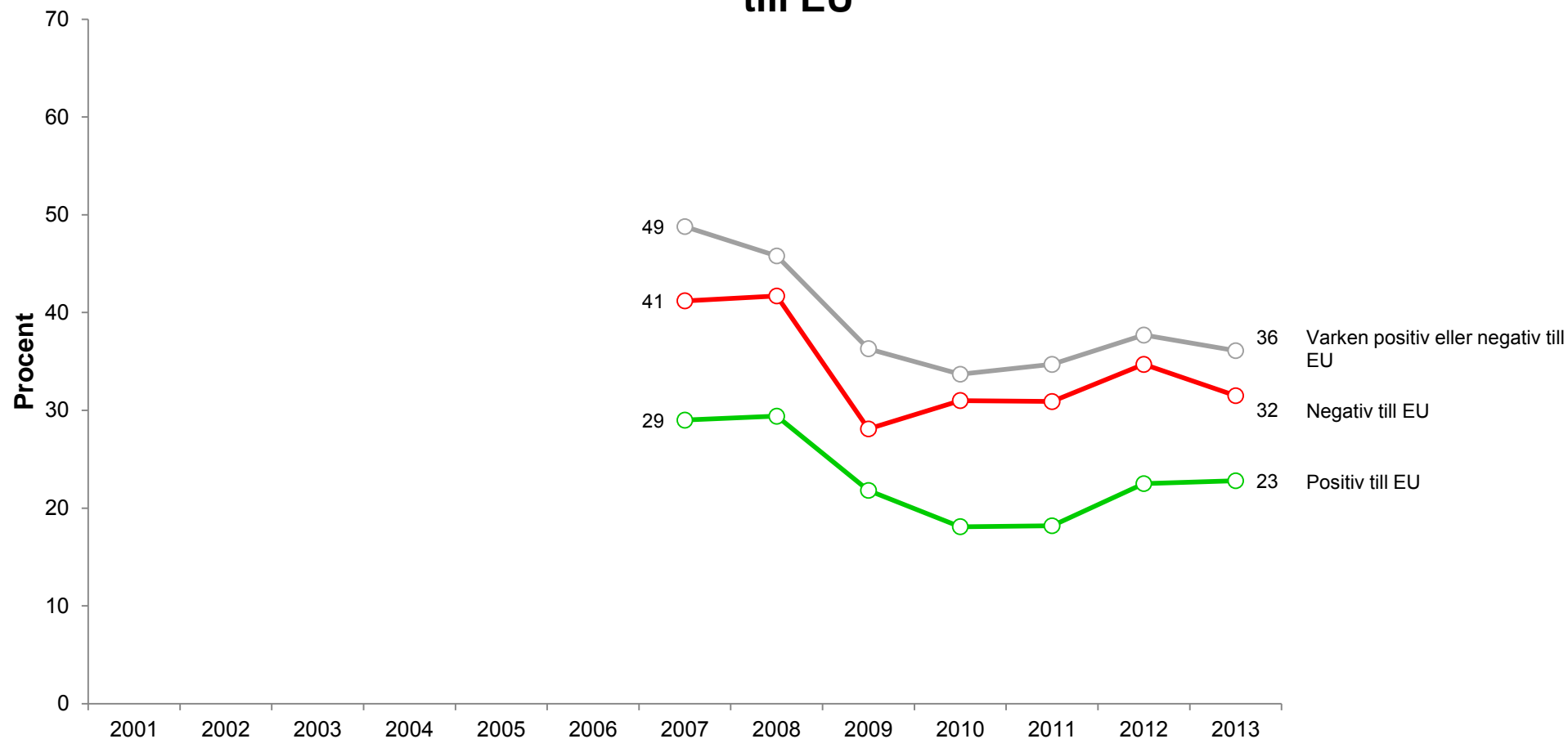
Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att Sverige bör söka medlemskap i NATO. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Sverige bör söka medlemskap i NATO"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika inställning till EU

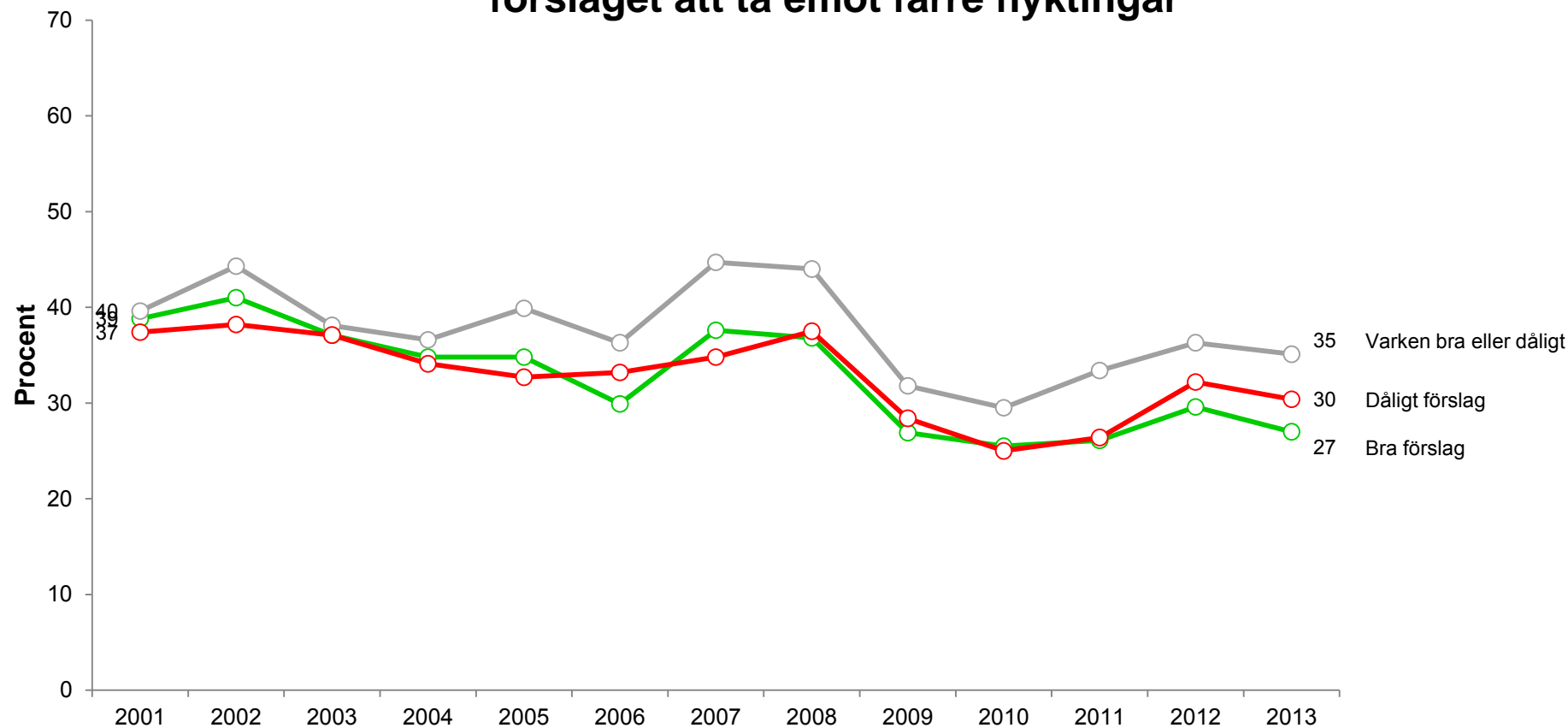

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika gruppers inställning till EU. De som angett att de inte har någon bestämd uppfattning i frågan har exkluderats från analysen.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Inställning till EU?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2007-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att ta emot färre flyktingar

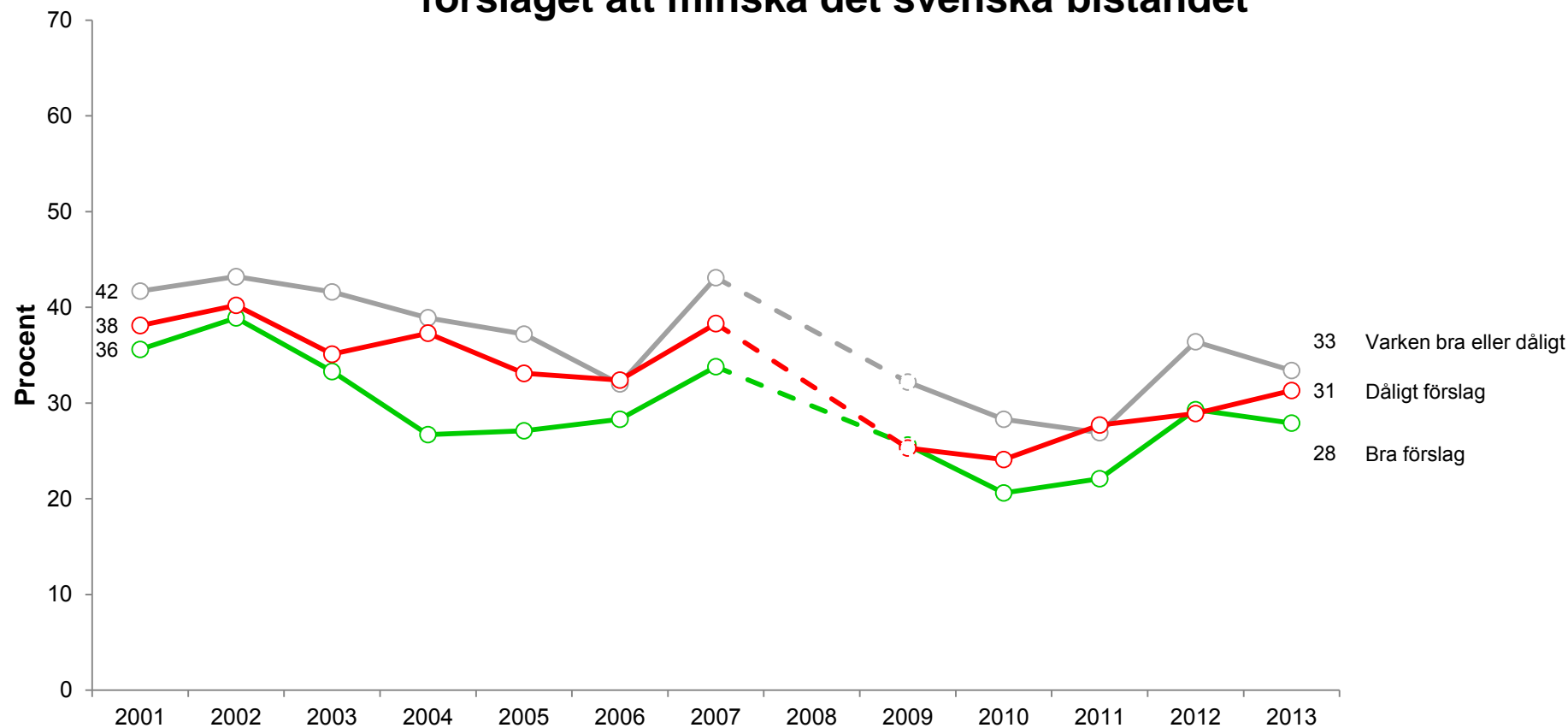

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att ta emot färre flyktingar. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Ta emot färre flyktingar"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att minska det svenska biståndet

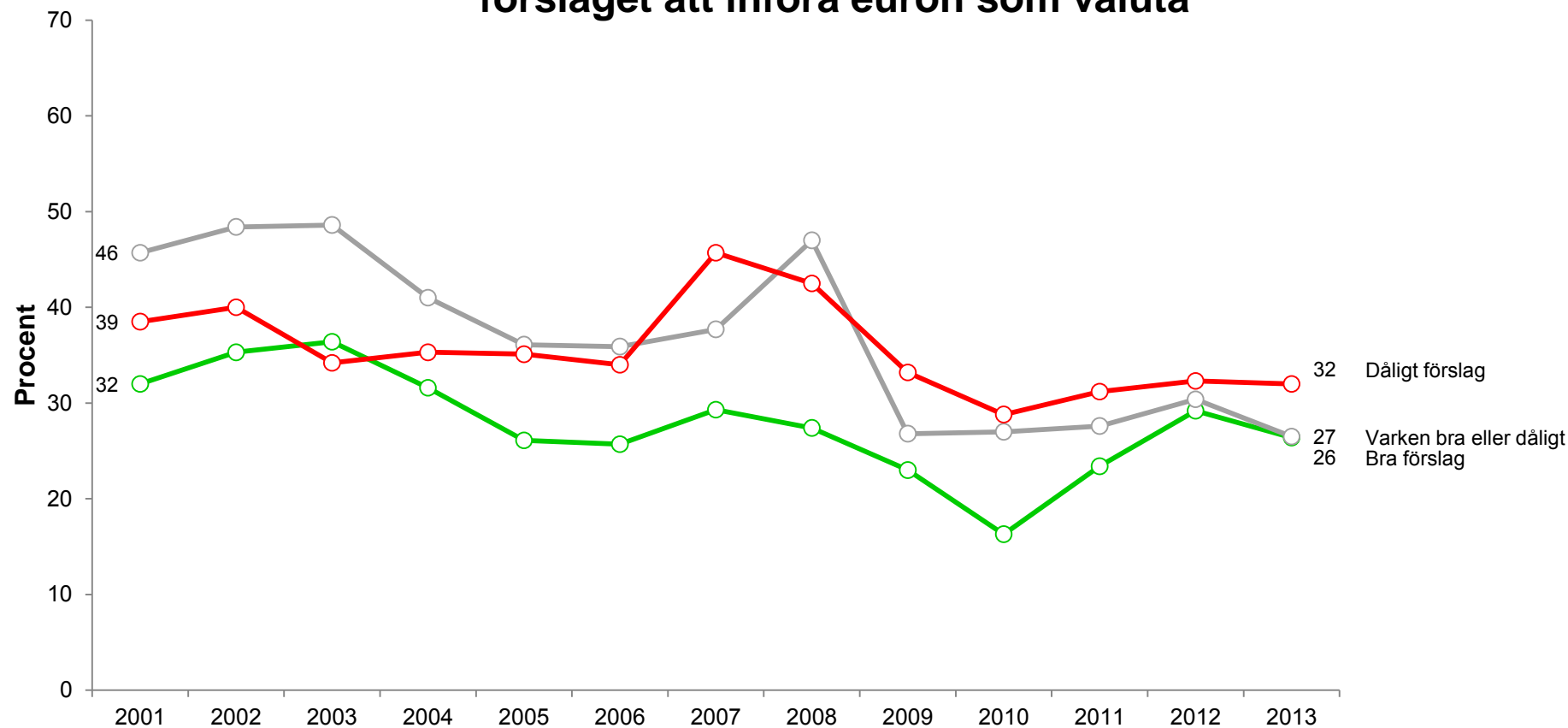

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att minska det svenska biståndet. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Minska det svenska biståndet"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2007, 2009-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att införa euron som valuta

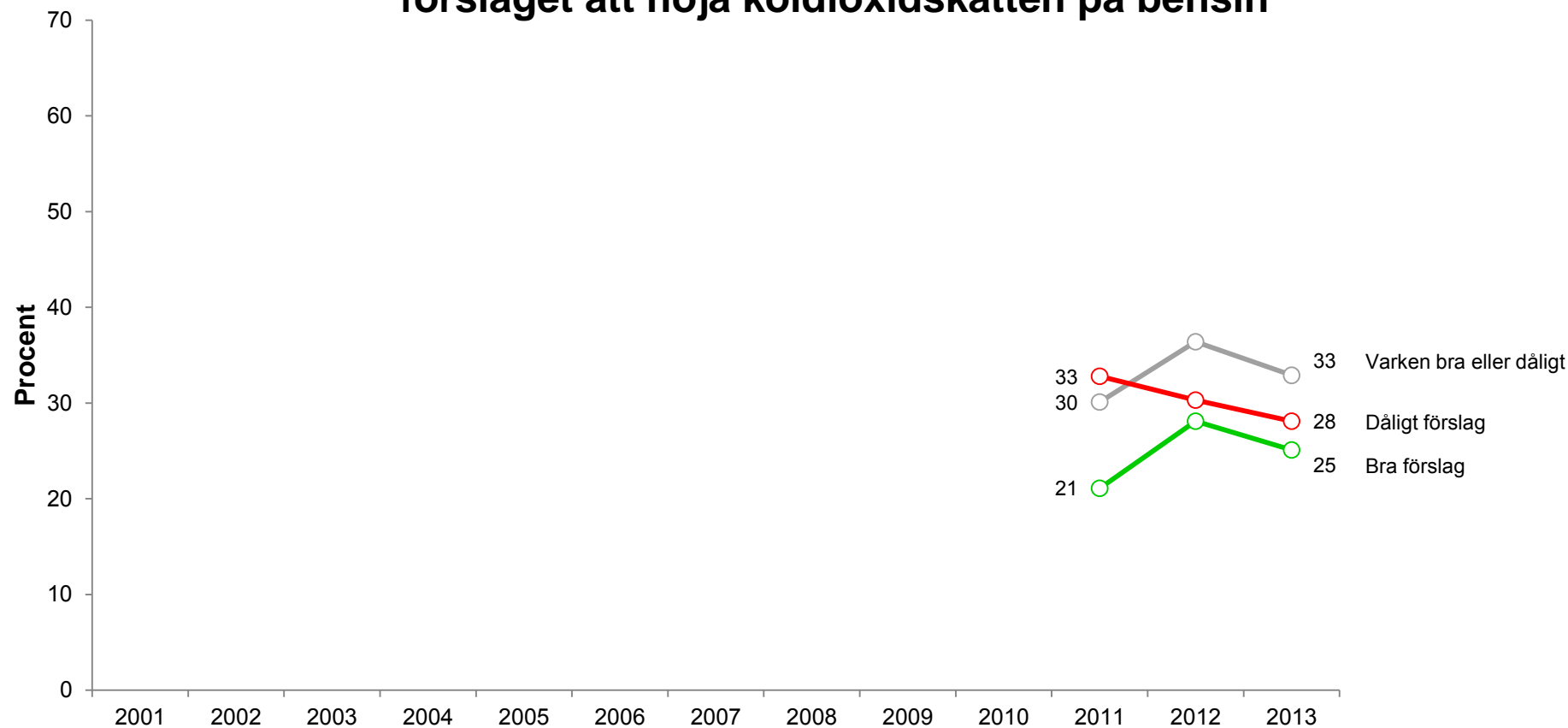

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att införa euron som valuta. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Införa euron som valuta"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013.

Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som tar ställning till förslaget att höja koldioxidskatten på bensin

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som tar ställning till förslaget att höja koldioxidskatten på bensin. Svartalternativen mycket bra och ganska bra förslag har slagits samman, det samma gäller svartalternativen mycket dåligt och ganska dåligt förslag.

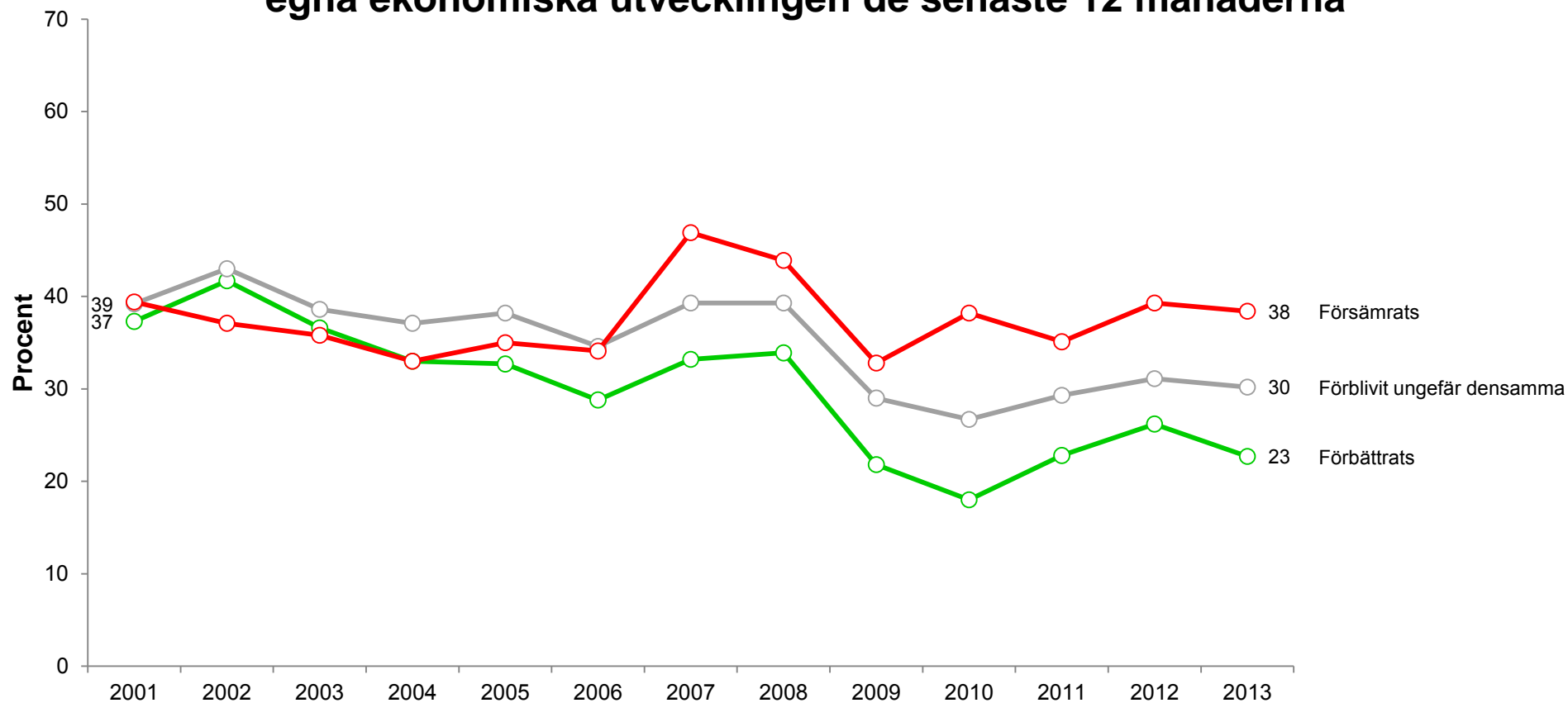
Frågeformulering: "Vad tycker du om följande förslag? Höja koldioxidskatten på bensin"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2011-2013.

Ekonomi och förtroende

Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika bedömningar av den egna ekonomiska utvecklingen de senaste 12 månaderna

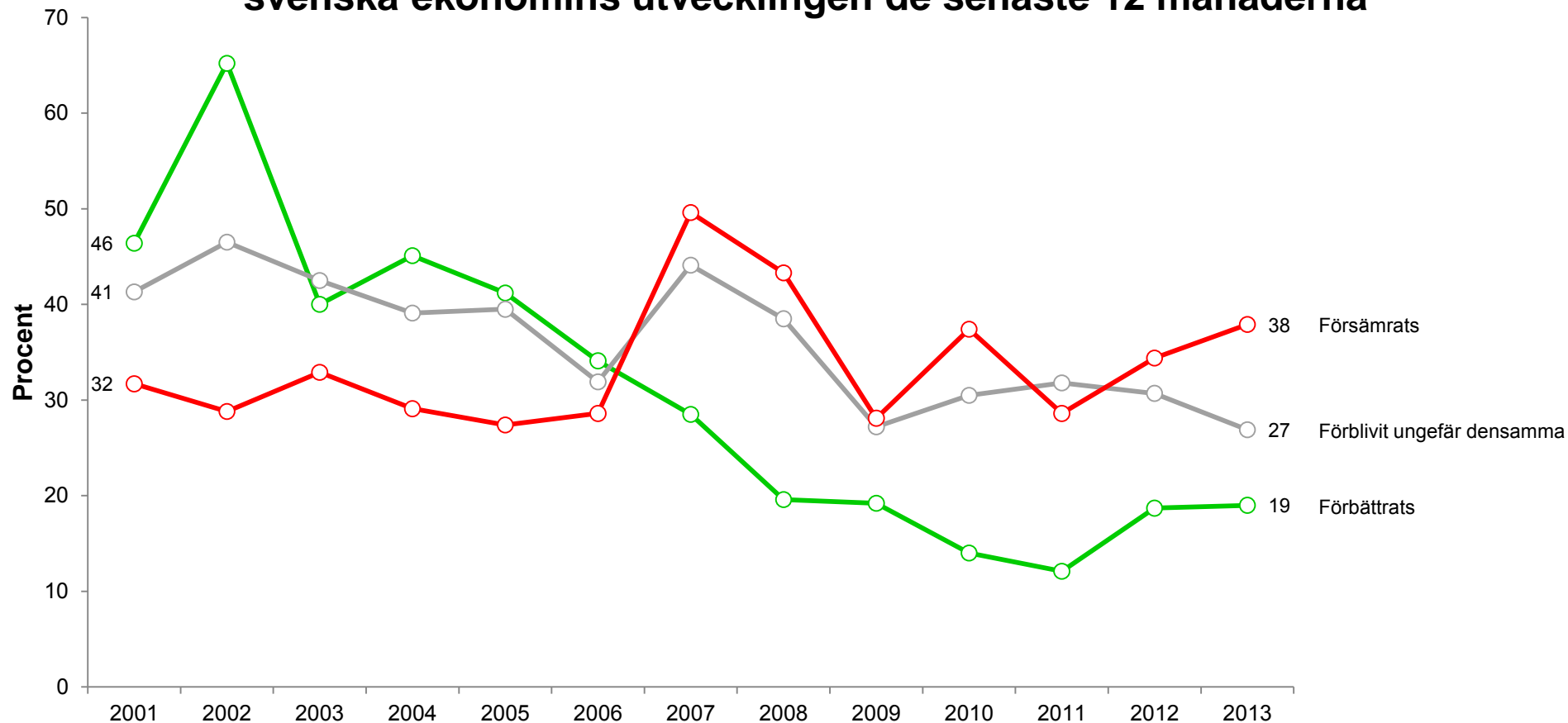
Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika bedömningar av den egna ekonomiska utveckling de senaste 12 månaderna, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och utveckling av den egna ekonomiska situationen ingår i analysen.

Frågeformulering: "Hur har enligt din mening nedanstående ekonomiska förhållanden förändrats under de senaste 12 månaderna? -Din egen ekonomiska situation"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika bedömningar av den svenska ekonomins utvecklingen de senaste 12 månaderna

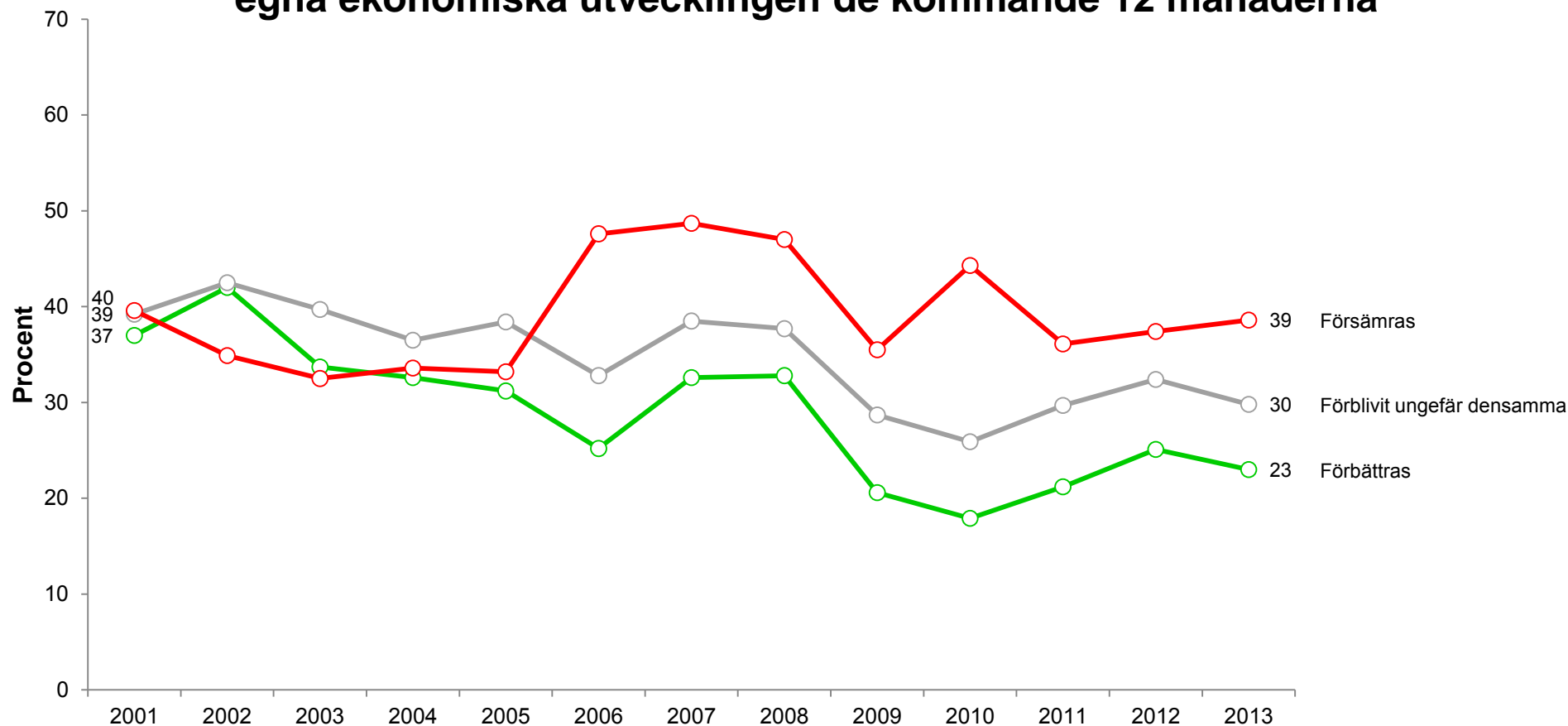

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika bedömningar av den svenska ekonomins utveckling de senaste 12 månaderna, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och utveckling av den svenska ekonomin ingår i analysen.

Frågeformulering: "Hur har enligt din mening nedanstående ekonomiska förhållanden förändrats under de senaste 12 månaderna? - Den svenska ekonomin"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika bedömningar av den egna ekonomiska utvecklingen de kommande 12 månaderna

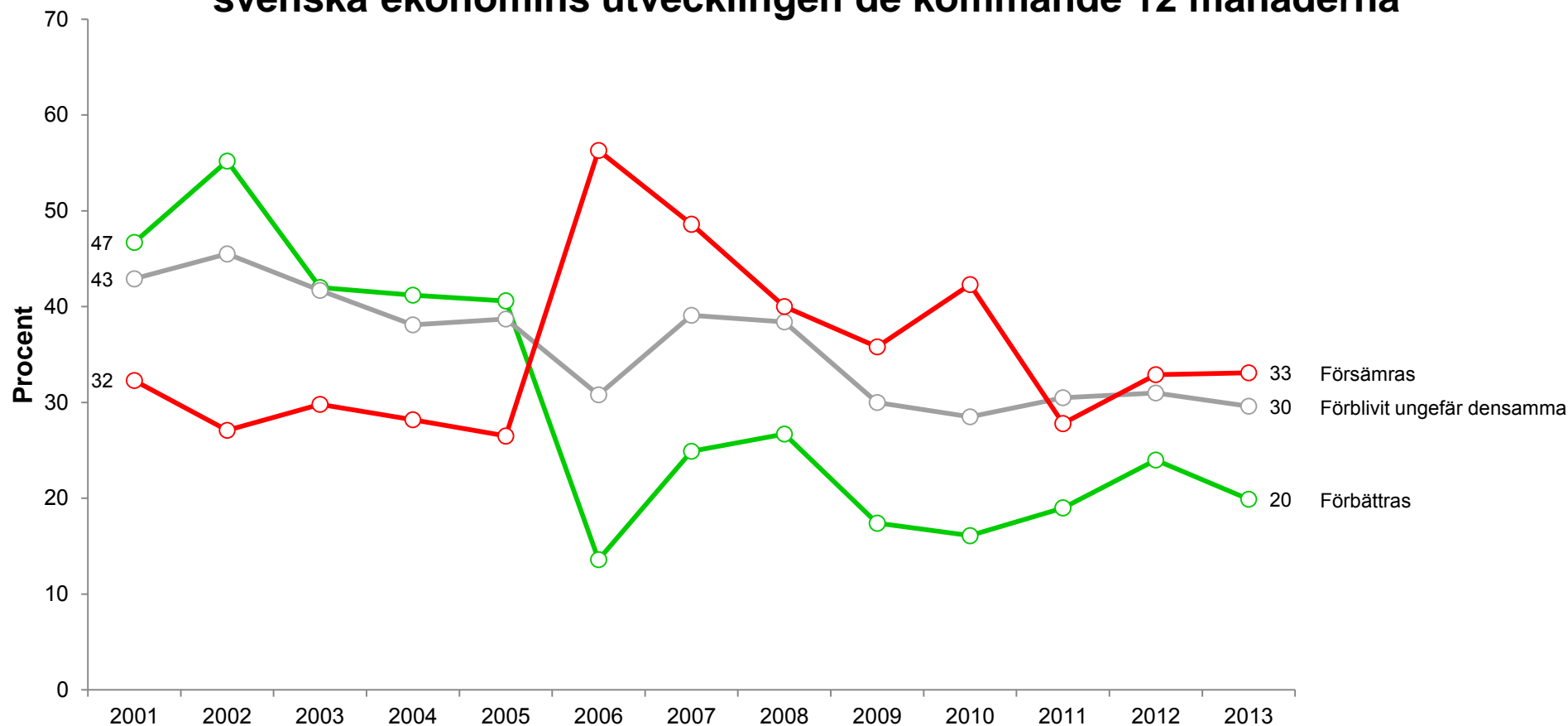

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika bedömningar av den egna ekonomins utveckling de kommande 12 månaderna, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och utveckling av den engas ekonomin ingår i analysen.

Frågeformulering: "Hur tror du att ekonomin kommer att förändras under de kommande 12 månaderna? - Din egen ekonomiska situation"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika bedömningar av den svenska ekonomins utvecklingen de kommande 12 månaderna

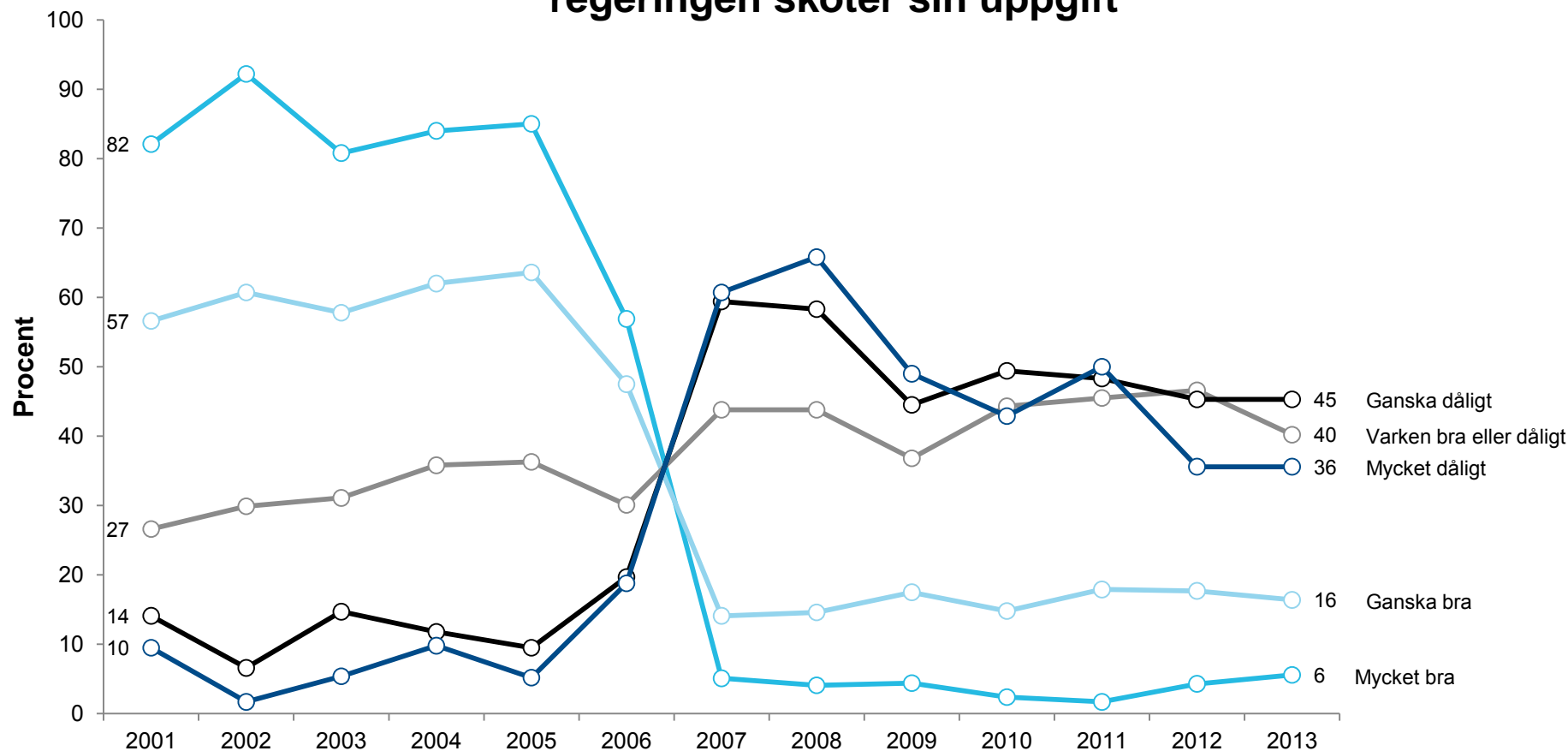

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd efter olika bedömningar av den svenska ekonomins utveckling de kommande 12 månaderna, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och utveckling av den svenska ekonomin ingår

Frågeformulering: "Hur tror du att ekonomin kommer att förändras under de kommande 12 månaderna? - Den svenska ekonomin"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter utvärdering av hur regeringen sköter sin uppgift

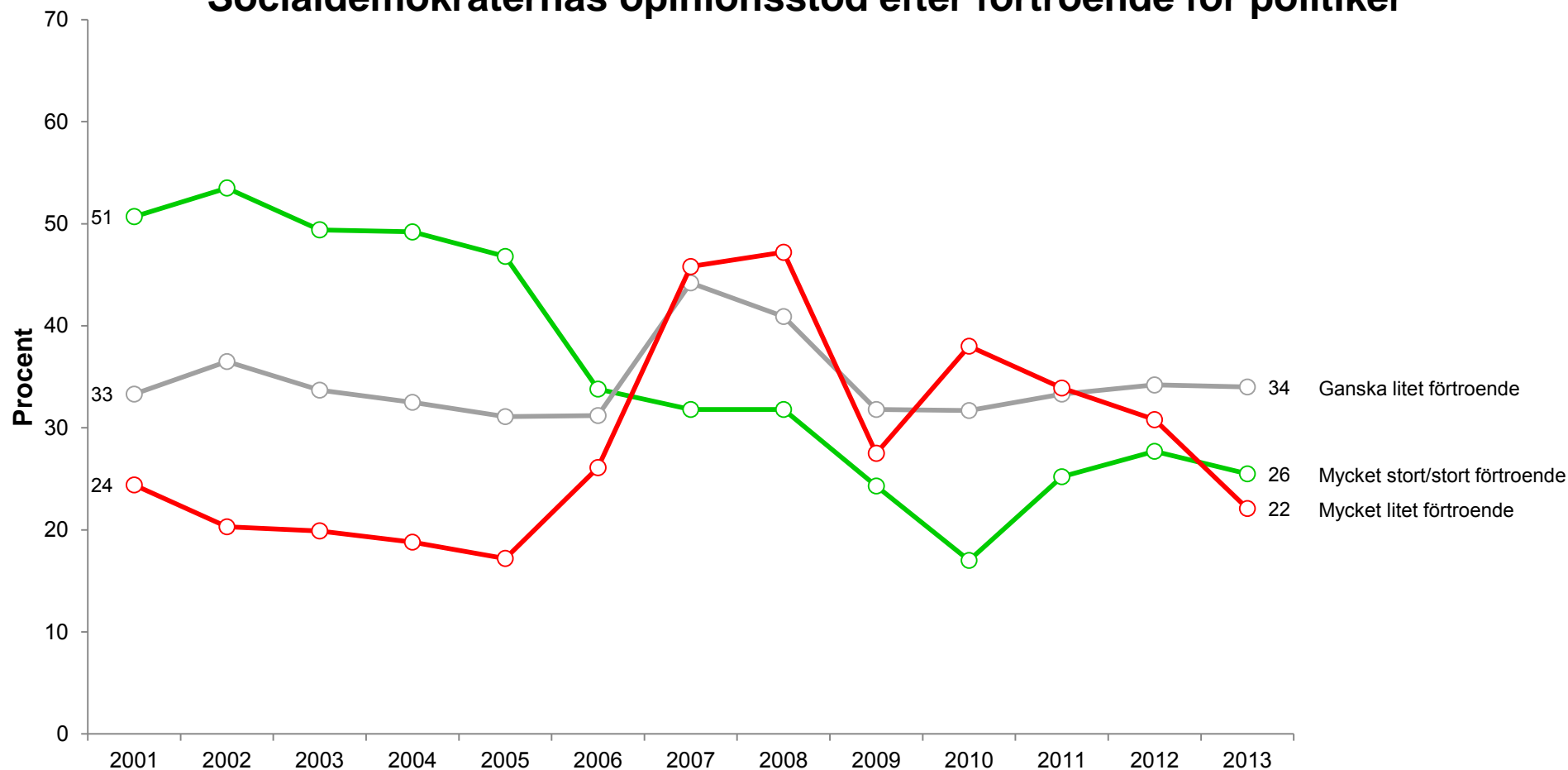

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i olika grupper som utvärderar hur regeringen sköter sin uppgift 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och frågan hur man tycker att regeringen sköter sin uppgift ingår i analysen.

Frågeformulering: "Hur tycker du att regeringen sköter sin uppgift?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter förtroende för politiker

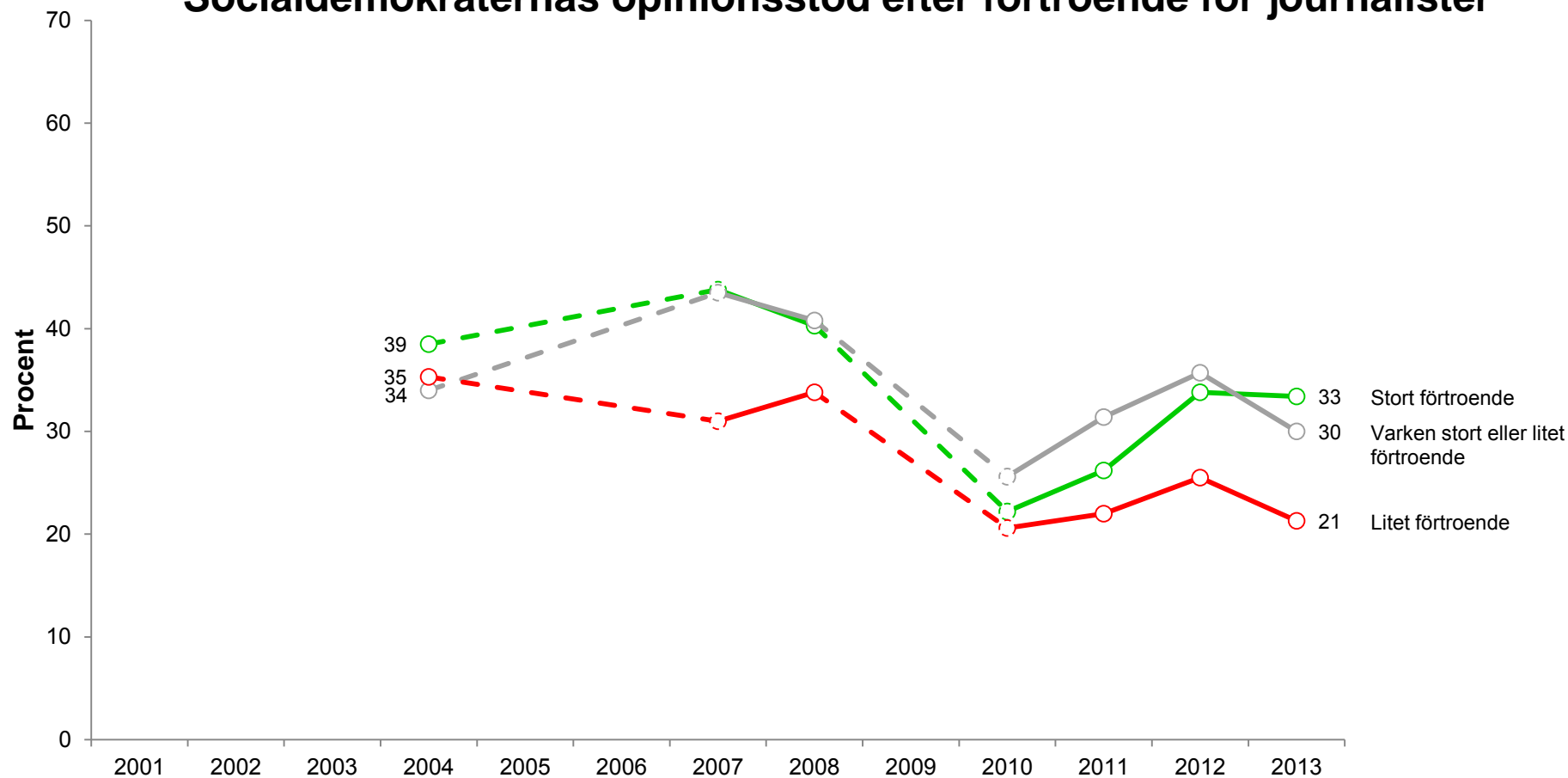

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika förtroende för svenska politiker, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och frågan om förtroende för svenska politiker ingår i analysen.

Frågeformulering: "Allmänt sett, hur stort förtroende har du för svenska politiker?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter förtroende för journalister

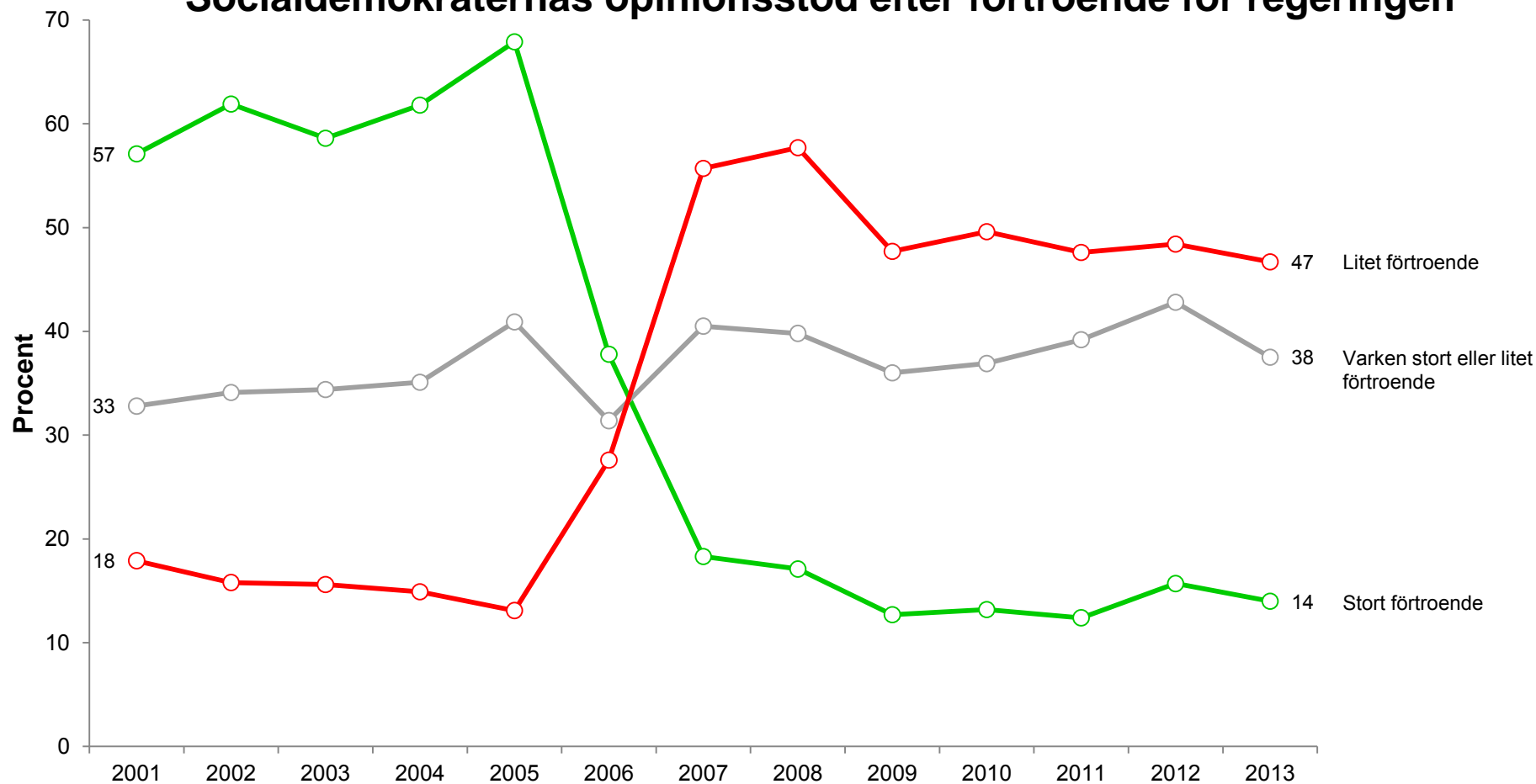

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika förtroende för gruppen journalister 2004, 2007, 2008, 2010, 2011, 2012 och 2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och frågan om förtroende för journalister ingår i analysen.

Frågeformulering: "Allmänt sett, hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande grupper sköter sitt arbete? - Journalister"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2004, 2007-2008,

Socialdemokraternas opinionsstöd efter förtroende för regeringen

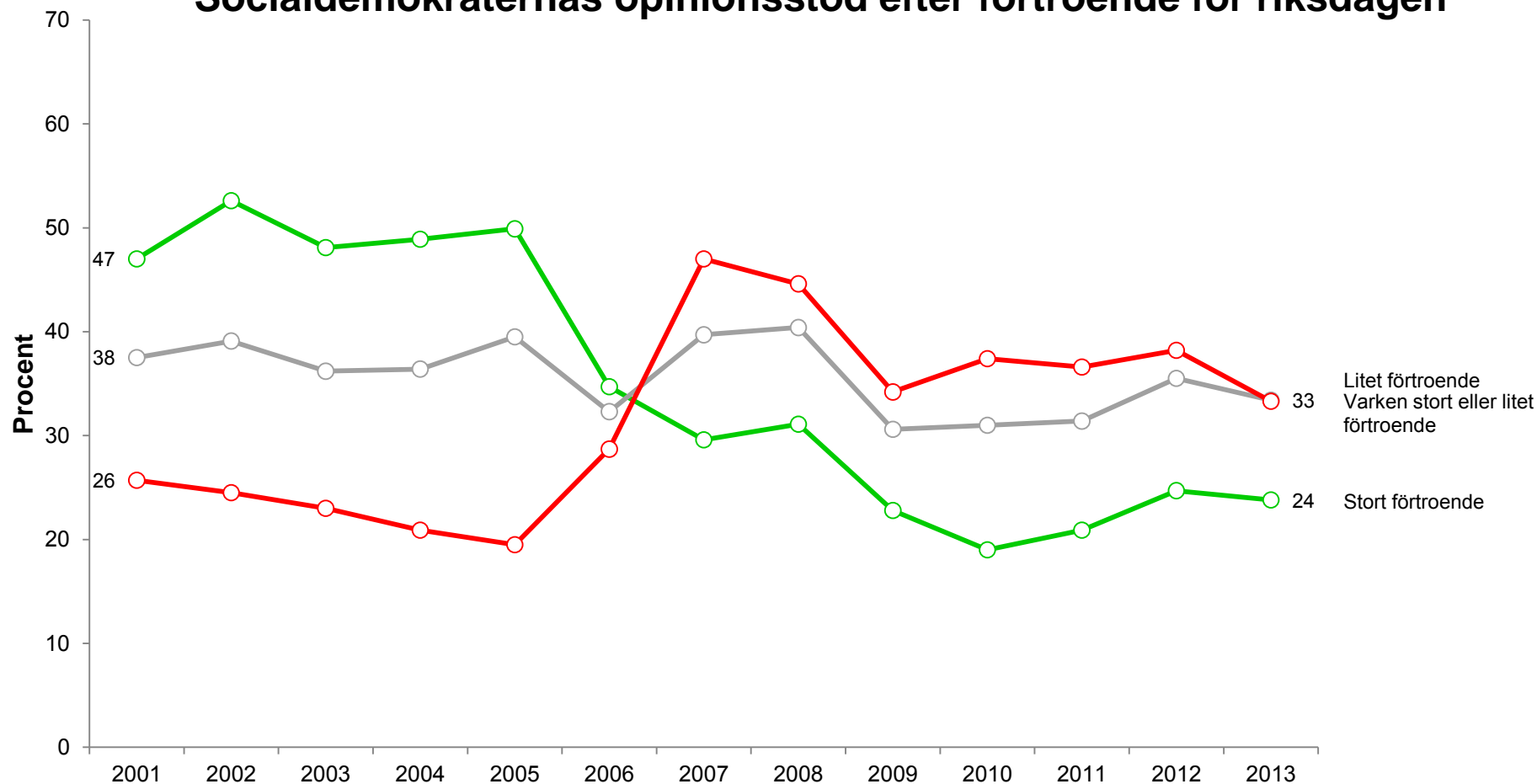

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika förtroende för hur regeringen sköter sitt arbete, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och frågan om förtroende för hur regeringen sköter sitt arbete ingår i analysen.

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande institutioner och grupper sköter sitt arbete? - Regeringen"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter förtroende för riksdagen

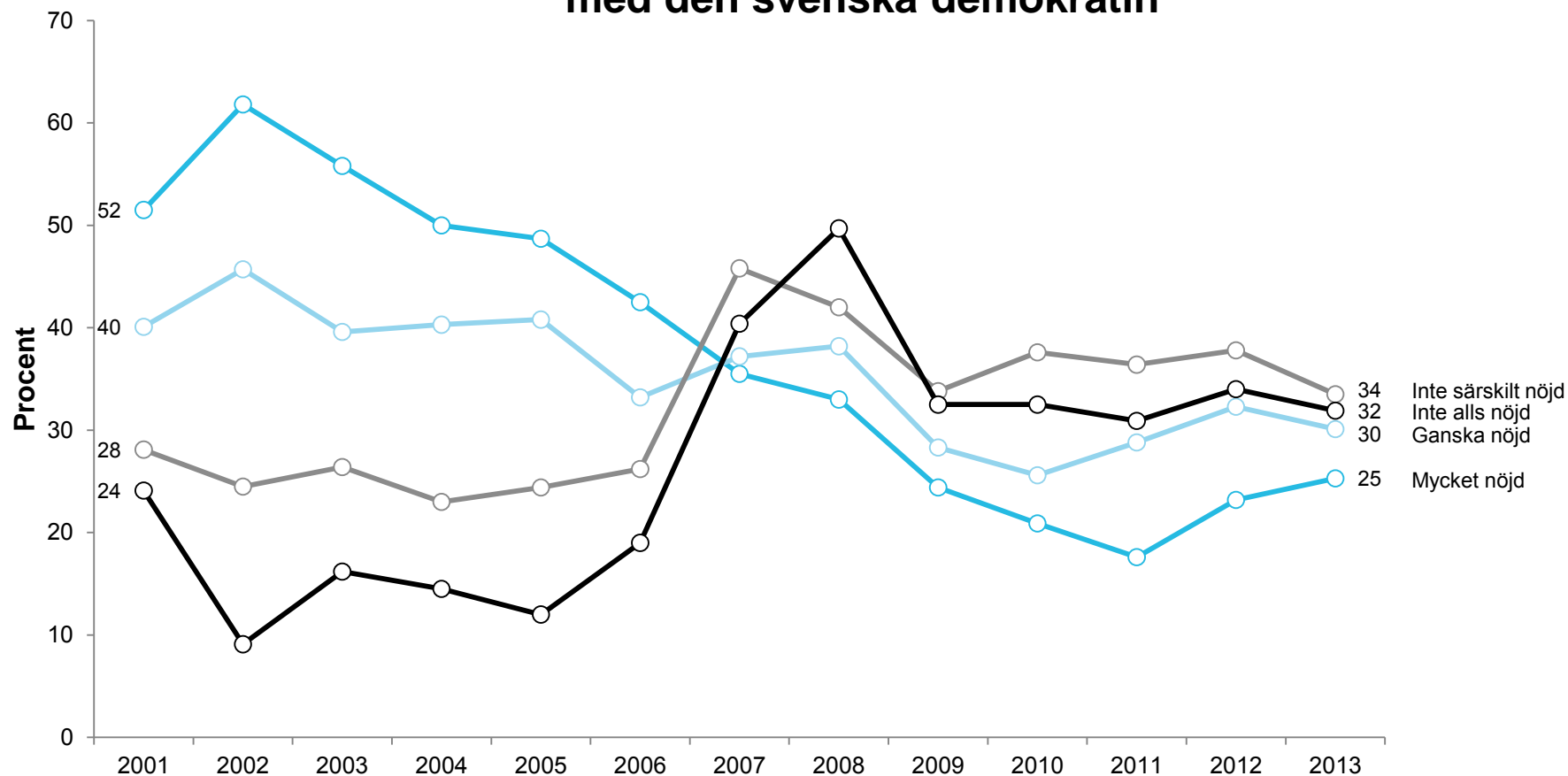
Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper med olika förtroende för hur riksdagen sköter sitt arbete, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och frågan om förtroende för hur riksdagen sköter sitt arbete ingår i analysen.

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande institutioner och grupper sköter sitt arbete? - Riksdagen"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas opinionsstöd efter nöjdhet med den svenska demokratin

Kommentar: Grafen visar Socialdemokraternas opinionsstöd i grupper som är olika nöjda med den svenska demokratin, 2001-2013. Endast de som svarat på frågan om partisympati och frågan om nöjdhet med demokratin ingår i analysen.

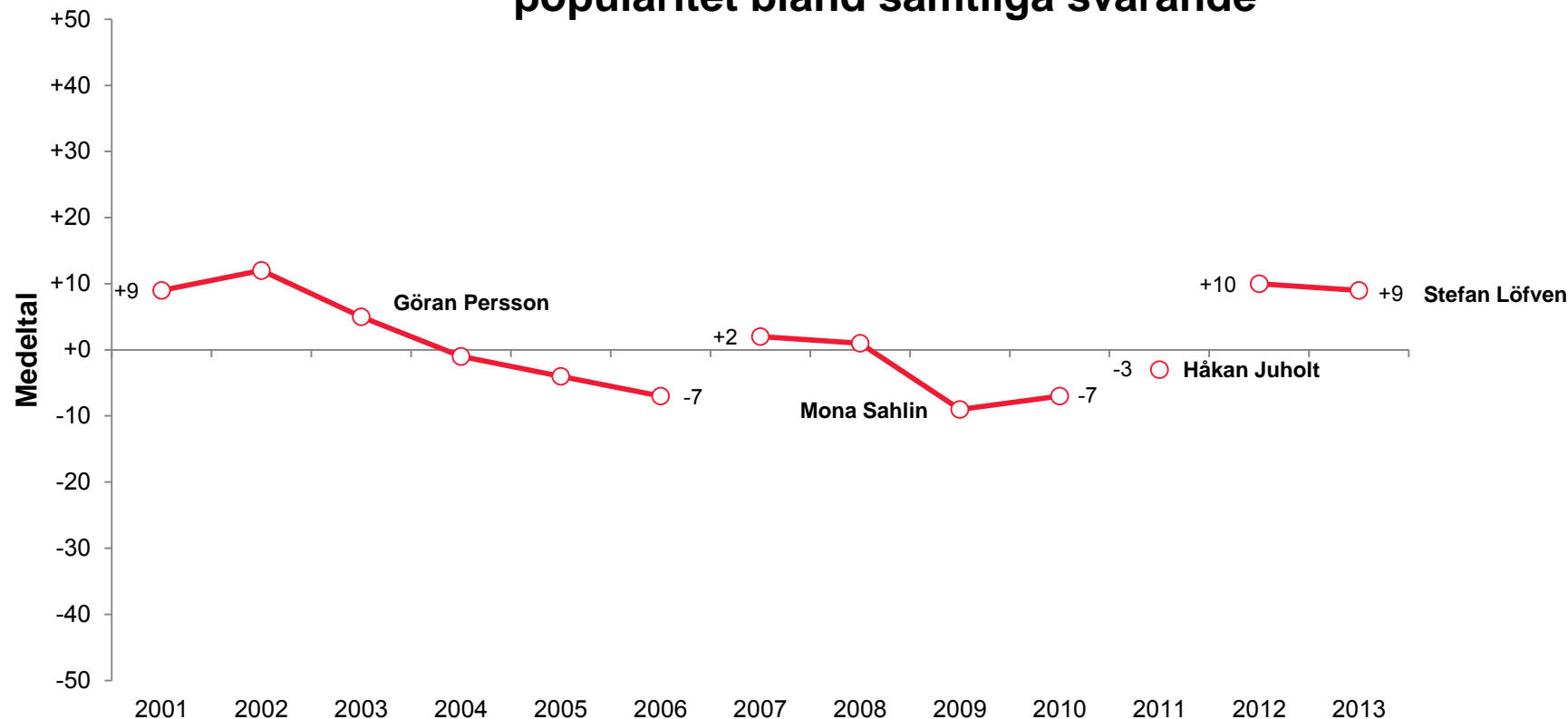
Frågeformulering: "På det hela taget, hur nöjd är du med det sätt på vilket demokratin fungerar i: - Sverige"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Parti- och ledarpopularitet

Socialdemokraternas partiordförandes popularitet bland samtliga svarande

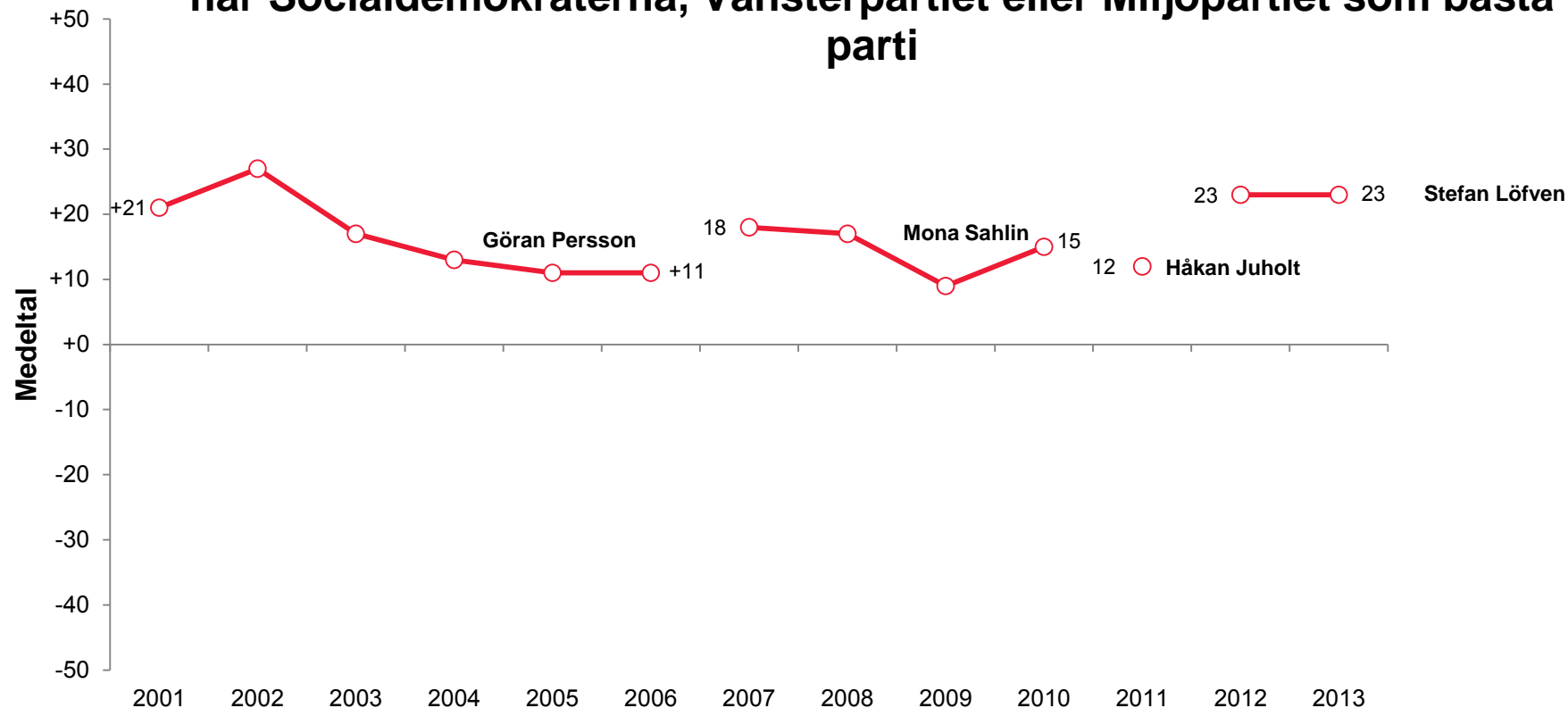

Kommentar: Grafen visar medelvärdet för respektive socialdemokratisk partiordförande 2001-2013. Respondenterna kan svara från -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt) med en möjlighet att kryssa för att man inte känner till partiledaren. De som uppgett att de inte känner till partiledaren i fråga har exkluderats från analysen. För att undvika decimaler har skala multiplicerats med 10 och har teoretiska minimi och maximivärden från -50 till +50.

Frågeformulering: "Om du använder samma skala för några av partiledarna vart skulle du placera: [partiledare]". Refererat till fråga som ställts tidigare i formuläret: "Hur mycket gillar respektive ogillar du de politiska partierna." Respondenterna kan svara från -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt) med en möjlighet att kryssa för att man inte

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas partiordförandes popularitet bland de som har Socialdemokraterna, Vänsterpartiet eller Miljöpartiet som bästa parti

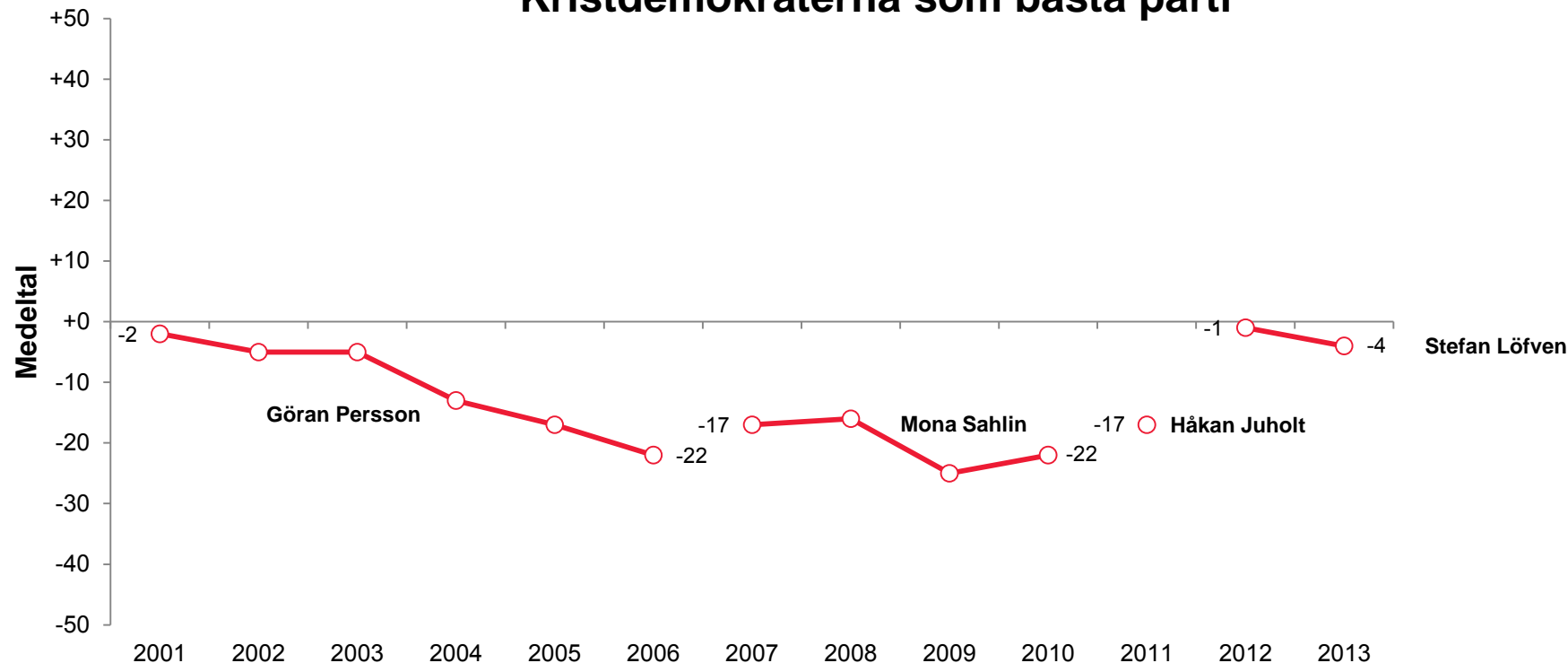

Kommentar: Grafen visar medelvärdet för respektive socialdemokratisk partiordförande 2001-2013. Respondenterna kan svara från -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt) med en möjlighet att kryssa för att man inte känner till partiledaren. De som uppgett att de inte känner till partiledaren i fråga har exkluderats från analysen. För att undvika decimaler har skala multiplicerats med 10 och har teoretiska minimi och maximivärden från -50 till +50.

Frågeformulering: Om du använder samma skala för några av partiledarna vart skulle du placera: [partiledare]. Refererat till fråga som ställts tidigare i formuläret: Hur mycket gillar respektive ogillar du

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas partiordförandes popularitet bland de som har Centerpartiet, Folkpartiet, Moderaterna eller Kristdemokraterna som bästa parti

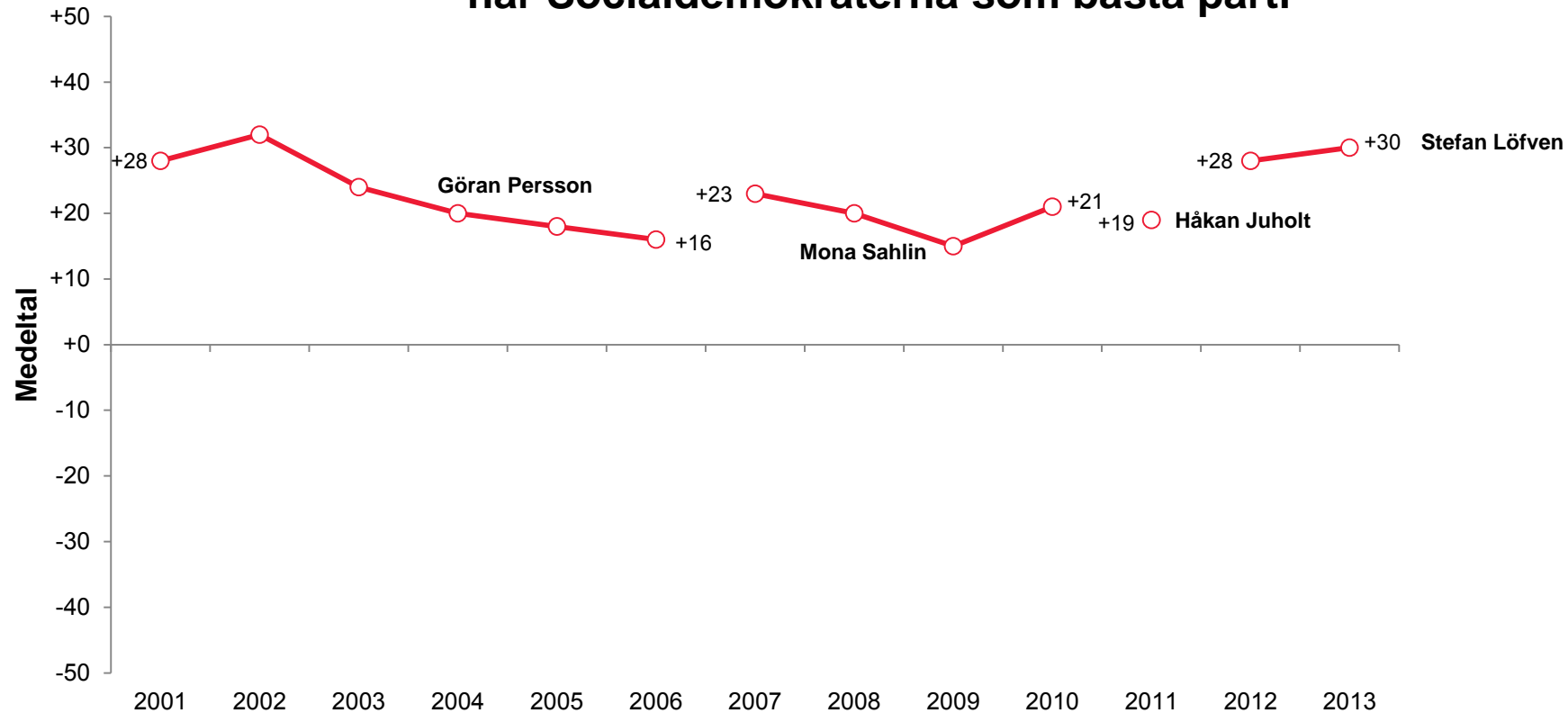

Kommentar: Grafen visar medelvärdet för respektive socialdemokratisk partiordförande 2001-2013. Respondenterna kan svara från -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt) med en möjlighet att kryssa för att man inte känner till partiledaren. De som uppgett att de inte känner till partiledaren i fråga har exkluderats från analysen. För att undvika decimaler har skala multiplicerats med 10 och har teoretiska minimi och maximivärden från -50 till +50.

Frågeformulering: "Om du använder samma skala för några av partiledarna vart skulle du placera: [partiledare]." Refererat till fråga som ställts tidigare i formuläret: "Hur mycket gillar respektive ogillar du

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas partiordförandes popularitet bland de som har Socialdemokraterna som bästa parti

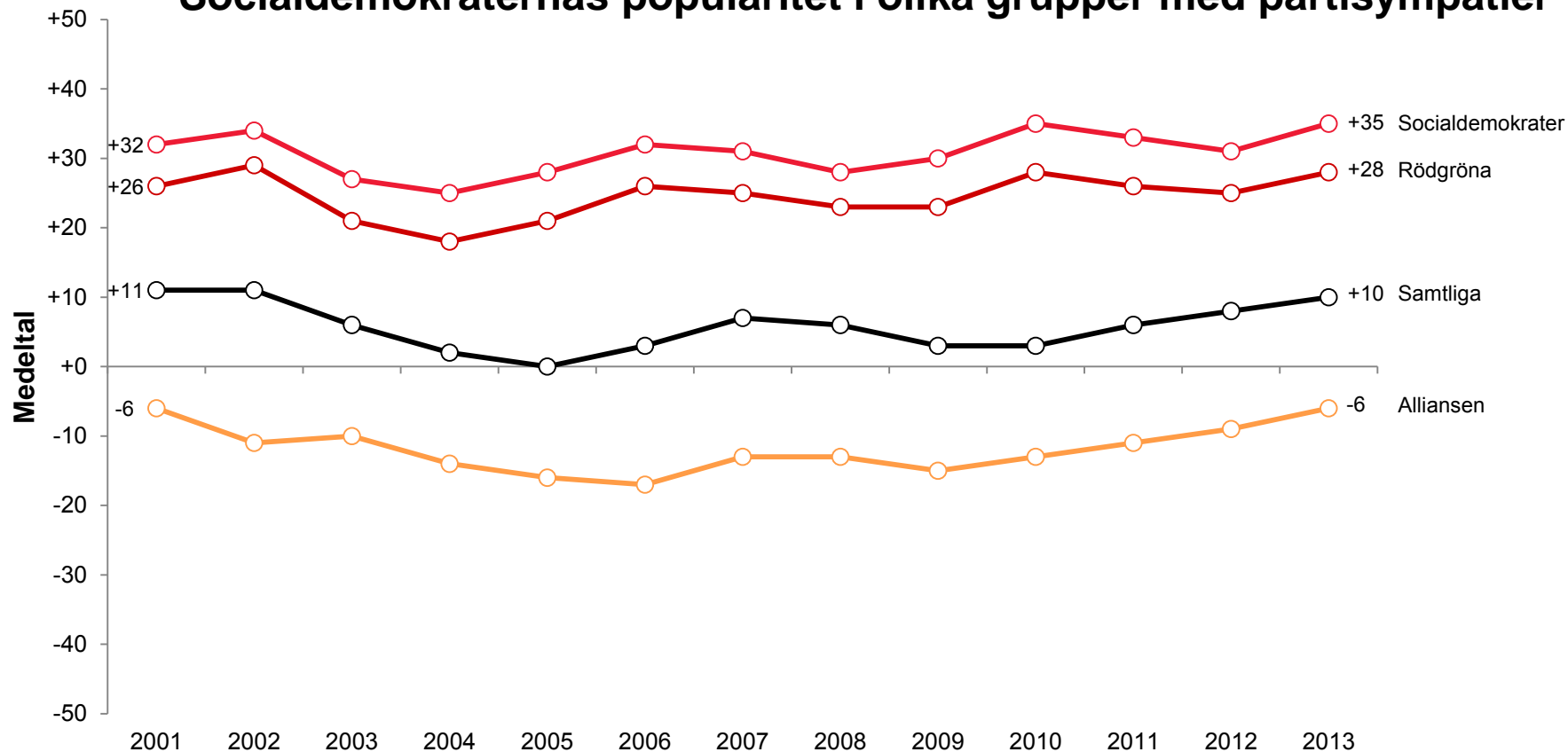

Kommentar: Grafen visar medelvärdet för respektive socialdemokratisk partiordförande 2001-2013. Respondenterna kan svara från -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt) med en möjlighet att kryssa för att man inte känner till partiledaren. De som uppgett att de inte känner till partiledaren i fråga har exkluderats från analysen. För att undvika decimaler har skala multiplicerats med 10 och har teoretiska minimi och maximivärden från -50 till +50.

Frågeformulering: "Om du använder samma skala för några av partiledarna vart skulle du placera: [partiledare]." Refererat till fråga som ställts tidigare i formuläret: "Hur mycket gillar respektive ogillar du

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Socialdemokraternas popularitet i olika grupper med partisympatier

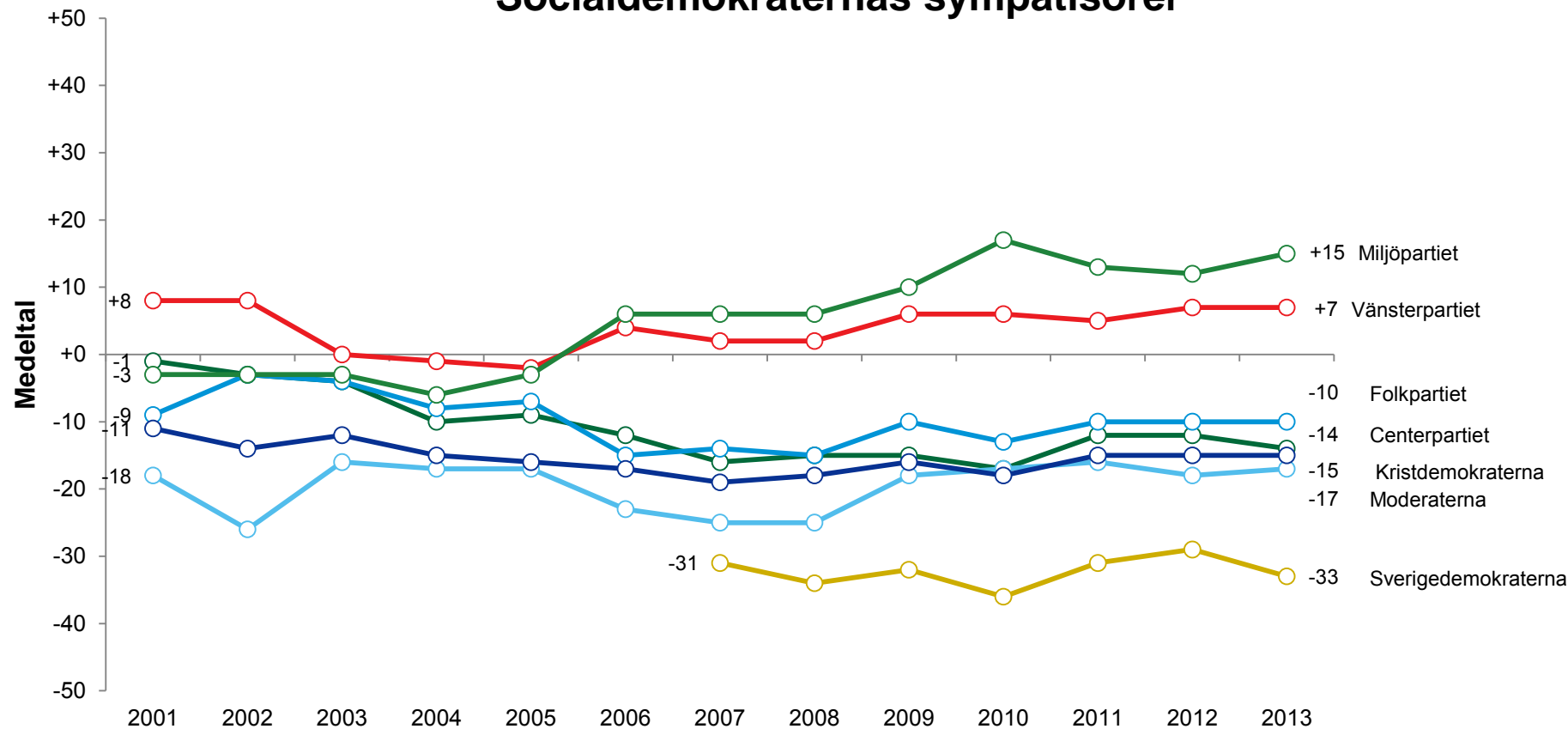
Kommentar: Grafen visar medelvärdet för Socialdemokraterna bland olika partisympatisörer 2001-2013. Respondenterna kan svara från -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt). För att undvika decimaler har skala multiplicerats med 10 och har därmed nu teoretiska minimi och maximivärerna från -50 till +50. Till Alliansen räknas C, FP, KD och M.

Frågeformulering: "Hur mycket gillar respektive ogillar du de politiska partierna"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

Riksdagspartiernas popularitet bland Socialdemokraternas sympatisörer

Kommentar: Grafen visar medelvärdet för respektive parti bland Socialdemokraternas sympatisörer. Respondenterna kan svara från -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt). För att undvika decimaler har skala multipliserats med 10 och har därmed nu teoretiska minimi och

Frågeformulering: "Hur mycket gillar respektive ogillar du de politiska partierna"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013